

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.12.2020
COM(2020) 829 final

2020/0365 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων

{SEC(2020) 433 final} - {SWD(2020) 358 final} - {SWD(2020) 359 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Για την αποτελεσματική προστασία των Ευρωπαίων, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για τον περιορισμό των τρωτών σημείων, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τις υποδομές ζωτικής σημασίας που είναι βασικές για τη λειτουργία των κοινωνιών και της οικονομίας μας. Ο βιοπορισμός των Ευρωπαίων πολιτών και η καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς εξαρτώνται από διάφορες υποδομές για την αξιόπιστη παροχή υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για τη διατήρηση κοινωνικών και οικονομικών δραστηριοτήτων ζωτικής σημασίας. Οι εν λόγω υπηρεσίες, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας υπό κανονικές συνθήκες, αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη σημασία καθώς η Ευρώπη διαχειρίζεται τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 και στρέφει τις προσπάθειες προς την ανάκαμψή της. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι οντότητες που παρέχουν βασικές υπηρεσίες πρέπει να είναι ανθεκτικές, δηλαδή να έχουν τη δυνατότητα να ανθίστανται, να απορροφούν, να προσαρμόζονται σε και να ανακάμπτουν από περιστατικά που μπορούν να οδηγήσουν σε σοβαρές, δυνητικά διατομεακές και διασυνοριακές διαταραχές.

Σκοπός της παρούσας πρότασης είναι η βελτίωση της παροχής, εντός της εσωτερικής αγοράς, υπηρεσιών βασικών για τη διατήρηση ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών ή οικονομικών δραστηριοτήτων μέσω της αύξησης της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων που παρέχουν υπηρεσίες αυτού του είδους. Αντικατοπτρίζει τις πρόσφατες εκκλήσεις για δράση του Συμβουλίου¹ και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου² που παροτρύνουν την Επιτροπή να επανεξετάσει την υφιστάμενη προσέγγιση ώστε να αντικατοπτριστούν καλύτερα οι αυξανόμενες προκλήσεις με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωπες οι κρίσιμες οντότητες και να διασφαλιστεί στενότερη ευθυγράμμιση με την οδηγία για τα συστήματα δικτύου και πληροφοριών (NIS)³. Η παρούσα πρόταση είναι συνεπής και δημιουργεί στενές συνέργειες με την πρόταση οδηγίας σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση (στο εξής: οδηγία NIS 2), η οποία θα αντικαταστήσει την οδηγία NIS προκειμένου να αντιμετωπιστεί η αυξανόμενη διασύνδεση μεταξύ του φυσικού και του ψηφιακού κόσμου μέσω ενός νομοθετικού πλαισίου που προβλέπει μέτρα στιβαρής ανθεκτικότητας, τόσο στον κυβερνοχώρο όσο και εκτός αυτού, όπως καθορίζονται στη στρατηγική για την Ένωση Ασφάλειας⁴.

Επιπλέον, η πρόταση αντικατοπτρίζει τις εθνικές προσεγγίσεις ενός αυξανόμενου αριθμού κρατών μελών, οι οποίες τείνουν να δίνουν έμφαση στις διατομεακές και διασυνοριακές αλληλεξαρτήσεις και διαπνέονται ολοένα και περισσότερο από την έννοια της ανθεκτικότητας, της οποίας η προστασία αποτελεί ένα μόνο στοιχείο, σε συνδυασμό με την πρόληψη και τον μετριασμό των κινδύνων, τη συνέχιση των δραστηριοτήτων και την ανάκαμψη. Δεδομένου ότι οι υποδομές ζωτικής σημασίας διατρέχουν τον κίνδυνο να καταστούν πιθανοί στόχοι τρομοκρατικών ενεργειών, τα μέτρα που προβλέπονται στην

¹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με συμπληρωματικές προσπάθειες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών (14972/19).

² Έκθεση σχετικά με τα πορίσματα και τις συστάσεις της ειδικής επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την τρομοκρατία (2018/2044(INI)).

³ Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση.

⁴ COM(2020) 605.

παρούσα πρόταση για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του προσφάτως εγκριθέντος θεματολογίου της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας⁵.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει αναγνωρίσει από μακρού την πανευρωπαϊκή σημασία των υποδομών ζωτικής σημασίας. Για παράδειγμα, το 2006 η ΕΕ θέσπισε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Προστασίας της Υποδομής Ζωτικής Σημασίας (ΕΠΠΥΖΣ)⁶, ενώ το 2008 εξέδωσε την οδηγία για τις ευρωπαϊκές υποδομές ζωτικής σημασίας (ΕΥΖΣ)⁷. Η οδηγία ΕΥΖΣ, η οποία εφαρμόζεται μόνο στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών, προβλέπει μια διαδικασία για τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ΕΥΖΣ, η διακοπή λειτουργίας ή η καταστροφή των οποίων θα είχε σημαντικό διασυννοριακό αντίκτυπο σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη. Επιπλέον, καθορίζει συγκεκριμένες απαιτήσεις προστασίας για τους διαχειριστές των ΕΥΖΣ και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Έως σήμερα έχουν χαρακτηριστεί 94 ΕΥΖΣ, τα δύο τρίτα των οποίων βρίσκονται σε τρία κράτη μέλη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Ωστόσο, η εμβέλεια της δράσης της ΕΕ όσον αφορά την ανθεκτικότητα των υποδομών ζωτικής σημασίας εκτείνεται πέραν των εν λόγω μέτρων και συμπεριλαμβάνει τομεακά και διατομεακά μέτρα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τη θωράκιση έναντι του κλίματος, την πολιτική προστασία, τις άμεσες ξένες επενδύσεις και την κυβερνοασφάλεια⁸. Ταυτόχρονα, τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει επίσης μέτρα στον εν λόγω τομέα, με αποκλίνοντες ωστόσο τρόπους.

Επομένως, γίνεται εμφανές ότι το ισχύον πλαίσιο σχετικά με την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση των σημερινών προκλήσεων που αφορούν τις υποδομές ζωτικής σημασίας και τις οντότητες που τις διαχειρίζονται. Δεδομένης της αυξανόμενης διασύνδεσης υποδομών, δικτύων και διαχειριστών που παρέχουν βασικές υπηρεσίες σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά, είναι απαραίτητη η θεμελιώδης μεταστροφή της υφιστάμενης προσέγγισης από την προστασία συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων προς την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων που τα διαχειρίζονται.

Τα τελευταία έτη το επιχειρησιακό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται οι κρίσιμες οντότητες έχει μεταβληθεί σημαντικά. Πρώτον, το τοπίο των κινδύνων είναι πιο πολύπλοκο απ' ό,τι ήταν το 2008 και περιλαμβάνει σήμερα φυσικούς κινδύνους⁹ (οι οποίοι επιδεινώνονται σε πολλές περιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή), υβριδικές ενέργειες με την υποστήριξη κρατών, τρομοκρατικές ενέργειες, απειλές εκ των έσω, πανδημίες και ατυχήματα (όπως βιομηχανικά ατυχήματα). Δεύτερον, οι διαχειριστές βρίσκονται αντιμέτωποι με προκλήσεις που αφορούν την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στις δραστηριότητές τους, όπως το 5G και τα μη επανδρωμένα οχήματα, ενώ, ταυτόχρονα, πρέπει να αντιμετωπίζουν τα τρωτά σημεία που ενδέχεται να δημιουργούν οι εν λόγω τεχνολογίες. Τρίτον, οι εν λόγω τεχνολογίες, καθώς και άλλες τάσεις, καθιστούν τους διαχειριστές ολοένα

⁵ COM(2020) 795.

⁶ Ανακοίνωση σχετικά με το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Προστασίας της Υποδομής Ζωτικής Σημασίας [COM(2006) 786].

⁷ Οδηγία 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους.

⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή [COM(2013) 216]· απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης· κανονισμός (ΕΕ) 2019/452 για τη θέσπιση πλαισίου για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ένωση· οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση.

⁹ Overview of natural and man-made disaster risks the European Union may face (Επισκόπηση κινδύνων φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση) [SWD(2020) 330].

και πιο αλληλεξαρτώμενους. Οι επιπτώσεις των ανωτέρω είναι προφανείς: μια διαταραχή που επηρεάζει την παροχή υπηρεσιών από πλευράς ενός διαχειριστή σε έναν τομέα ενδέχεται να έχει αλυσιδωτές επιπτώσεις στην παροχή υπηρεσιών σε άλλους τομείς και πιθανώς σε άλλα κράτη μέλη ή σε ολόκληρη την Ένωση.

Όπως τεκμηριώνεται στην αξιολόγηση της οδηγίας ΕΥΖΣ του 2019¹⁰, τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά και εθνικά μέτρα αντιμετωπίζουν περιορισμούς στην παροχή βοήθειας προς τους διαχειριστές προκειμένου αυτοί να αντιμετωπίσουν τις σημερινές επιχειρησιακές προκλήσεις και τα τρωτά σημεία που συνεπάγεται ο αλληλεξαρτώμενος χαρακτήρας τους.

Υπάρχουν πολλοί λόγοι για αυτό, οι οποίοι περιγράφονται αναλυτικά στην εκτίμηση επιπτώσεων που διενεργήθηκε κατά την εκπόνηση της πρότασης. Πρώτον, οι διαχειριστές δεν γνωρίζουν ή δεν κατανοούν πλήρως τις συνέπειες του δυναμικού τοπίου κινδύνων στο οποίο δραστηριοποιούνται. Δεύτερον, οι προσπάθειες όσον αφορά την ανθεκτικότητα αποκλίνουν σημαντικά μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών και τομέων. Τρίτον, παρόμοια είδη οντοτήτων αναγνωρίζονται ως κρίσιμα από ορισμένα κράτη μέλη, ενώ δεν συμβαίνει το ίδιο σε άλλα κράτη μέλη. Αυτό σημαίνει ότι συγκρίσιμες οντότητες λαμβάνουν διαφορετικούς βαθμούς επίσημης υποστήριξης για την ανάπτυξη ικανοτήτων (υπό μορφή, π.χ., καθοδήγησης, κατάρτισης και διοργάνωσης ασκήσεων), ανάλογα με τον τόπο στον οποίο δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης, και υπόκεινται σε διαφορετικές απαιτήσεις. Το γεγονός ότι οι απαιτήσεις και η κρατική στήριξη προς τους διαχειριστές διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών δημιουργεί εμπόδια στους διαχειριστές όταν δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά τις κρίσιμες οντότητες που δραστηριοποιούνται σε κράτη μέλη με αυστηρότερα πλαίσια. Δεδομένου του ολοένα και πιο διασυνδεδεμένου χαρακτήρα της παροχής υπηρεσιών και των τομέων στα κράτη μέλη και σε ολόκληρη την ΕΕ, τυχόν ανεπαρκές επίπεδο ανθεκτικότητας ενός διαχειριστή θέτει σε σοβαρό κίνδυνο οντότητες που βρίσκονται αλλού στην εσωτερική αγορά.

Εκτός από το ότι θέτουν σε κίνδυνο την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, τυχόν διαταραχές, ιδίως διαταραχές με διασυνοριακές και ενδεχομένως πανευρωπαϊκές επιπτώσεις, είναι πιθανό να έχουν σοβαρές αρνητικές συνέπειες για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, τις κυβερνήσεις και το περιβάλλον. Πράγματι, σε ατομικό επίπεδο, τυχόν διαταραχές ενδέχεται να επηρεάσουν την ικανότητα των Ευρωπαίων να ταξιδεύουν ελεύθερα, να εργάζονται και να βασίζονται σε βασικές δημόσιες υπηρεσίες, όπως η υγειονομική περίθαλψη. Σε πολλές περιπτώσεις, αυτές και άλλες θεμελιώδεις υπηρεσίες που στηρίζουν την καθημερινή ζωή παρέχονται από στενά διασυνδεδεμένα δίκτυα ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Τυχόν διαταραχή σε μία επιχείρηση ενός τομέα θα μπορούσε να προκαλέσει αλυσιδωτές επιπτώσεις σε πολλούς άλλους οικονομικούς τομείς. Τέλος, διαταραχές όπως, για παράδειγμα, μεγάλης κλίμακας διακοπές ρεύματος και σοβαρά ατυχήματα στις μεταφορές ενδέχεται να διαβρώσουν το επίπεδο προστασίας και δημόσιας ασφάλειας, προκαλώντας αβεβαιότητα και υπονομεύοντας την εμπιστοσύνη σε κρίσιμες οντότητες, καθώς και στις αρχές που είναι υπεύθυνες για την εποπτεία τους και τη διαφύλαξη της ασφάλειας και προστασίας του πληθυσμού.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρόταση αντικατοπτρίζει τις προτεραιότητες της στρατηγικής της ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας¹¹, την οποία εκπόνησε η Επιτροπή και η οποία καλεί σε αναθεώρηση της

¹⁰ SWD(2019) 308.

¹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την στρατηγική της ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας [COM(2020) 605].

προσέγγισης όσον αφορά την ανθεκτικότητα των υποδομών ζωτικής σημασίας με τρόπο που να αντανakλά καλύτερα το υφιστάμενο και το αναμενόμενο μελλοντικό τοπίο κινδύνων, τις ολοένα στενότερες αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των διαφόρων τομέων, καθώς και τις ολοένα και πιο αλληλεξαρτώμενες σχέσεις μεταξύ υλικών και ψηφιακών υποδομών.

Η προτεινόμενη οδηγία αντικαθιστά την οδηγία EYZZ, ενώ παράλληλα λαμβάνει υπόψη και οικοδομεί επί άλλων υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων νομοθετικών πράξεων. Η προτεινόμενη οδηγία συνιστά σημαντική αλλαγή σε σύγκριση με την οδηγία EYZZ, η οποία εφαρμόζεται μόνο στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών, εστιάζει αποκλειστικά σε μέτρα προστασίας και προβλέπει διαδικασία για τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των EYZZ μέσω διασυνοριακού διαλόγου. Πρώτον, η προτεινόμενη οδηγία έχει πολύ ευρύτερο τομεακό πεδίο εφαρμογής, το οποίο καλύπτει δέκα τομείς, και συγκεκριμένα την ενέργεια, τις μεταφορές, τις τράπεζες, τις υποδομές χρηματοπιστωτικών αγορών, την υγεία, το πόσιμο νερό, τα λύματα, τις ψηφιακές υποδομές, τη δημόσια διοίκηση και το διάστημα. Δεύτερον, η προτεινόμενη οδηγία προβλέπει διαδικασία προκειμένου τα κράτη μέλη να προσδιορίζουν τις κρίσιμες οντότητες με τη χρήση κοινών κριτηρίων βάσει εθνικής εκτίμησης κινδύνων. Τρίτον, η πρόταση καθορίζει υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη και τις κρίσιμες οντότητες που αυτά προσδιορίζουν, συμπεριλαμβανομένων των οντοτήτων ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, δηλαδή των κρίσιμων οντοτήτων που παρέχουν βασικές υπηρεσίες προς ή εντός άνω του ενός τρίτου των κρατών μελών, οι οποίες υπόκεινται σε ειδική εποπτεία.

Κατά περίπτωση, η Επιτροπή θα παρέχει στις αρμόδιες αρχές και στις κρίσιμες οντότητες στήριξη προκειμένου να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις τους βάσει της οδηγίας. Επιπλέον, η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων, η οποία είναι μια ομάδα εμπειρογνομόνων που υπόκειται στο οριζόντιο πλαίσιο που εφαρμόζεται στις ομάδες αυτού του είδους, θα παρέχει συμβουλές στην Επιτροπή και θα προωθεί τη στρατηγική συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών. Τέλος, δεδομένου ότι οι αλληλεξαρτήσεις δεν σταματούν στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, η συνεργασία με χώρες-εταίρους είναι επίσης αναγκαία. Η προτεινόμενη οδηγία παρέχει τη δυνατότητα συνεργασιών αυτού του είδους, π.χ. στον τομέα των εκτιμήσεων κινδύνων.

Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Η προτεινόμενη οδηγία έχει συνδέεται προφανώς και συνάδει με άλλες τομεακές και διατομεακές πρωτοβουλίες της ΕΕ, οι οποίες αφορούν, μεταξύ άλλων, τη θωράκιση έναντι του κλίματος, την πολιτική προστασία, τις άμεσες ξένες επενδύσεις, την κυβερνοασφάλεια και το κεκτημένο της Ένωσης στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Ιδίως, η πρόταση ευθυγραμμίζεται σε μεγάλο βαθμό και δημιουργεί στενές συνέργειες με την προτεινόμενη οδηγία NIS 2, η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών έναντι όλων των κινδύνων όσον αφορά τις «βασικές οντότητες» και τις «σημαντικές οντότητες» που πληρούν συγκεκριμένα όρια σε μεγάλο αριθμό τομέων. Σκοπός της παρούσας πρότασης οδηγίας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων είναι να διασφαλίσει ότι οι αρμόδιες αρχές που ορίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και εκείνες που ορίζονται δυνάμει της προτεινόμενης οδηγίας NIS 2 λαμβάνουν συμπληρωματικά μέτρα και ανταλλάσσουν πληροφορίες, ανάλογα με τις ανάγκες, όσον αφορά την ανθεκτικότητα εντός και εκτός του κυβερνοχώρου, και ότι οι ιδιαίτερα κρίσιμες οντότητες στους τομείς που θεωρούνται «βασικοί» κατά την προτεινόμενη οδηγία NIS 2 υπέχουν επίσης γενικότερες υποχρεώσεις ενίσχυσης της ανθεκτικότητάς τους έναντι κινδύνων που δεν σχετίζονται με τον κυβερνοχώρο. Η υλική ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών των οντοτήτων του τομέα των ψηφιακών υποδομών καλύπτεται διεξοδικά στην προτεινόμενη οδηγία NIS 2, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων διαχείρισης κινδύνων και

αναφοράς περιστατικών στον τομέα της κυβερνοασφάλειας των εν λόγω οντοτήτων. Επιπλέον, η πρόταση βασίζεται στο υφιστάμενο κερτημένο της Ένωσης στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, το οποίο θεσπίζει ολοκληρωμένες υποχρεώσεις των χρηματοπιστωτικών οντοτήτων να διαχειρίζονται τους λειτουργικούς κινδύνους και να διασφαλίζουν την επιχειρησιακή συνέχεια. Επομένως, οι οντότητες που ανήκουν στους τομείς των ψηφιακών υποδομών, των τραπεζών και των χρηματοπιστωτικών υποδομών θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως οντότητες ισοδύναμες με τις κρίσιμες οντότητες βάσει της παρούσας οδηγίας όσον αφορά τις υποχρεώσεις και τις δραστηριότητες των κρατών μελών, ενώ η παρούσα οδηγία δεν συνεπάγεται πρόσθετες υποχρεώσεις για τις εν λόγω οντότητες.

Επιπλέον, η πρόταση λαμβάνει υπόψη και άλλες τομεακές και διατομεακές πρωτοβουλίες, που αφορούν, π.χ., την πολιτική προστασία, τη μείωση των κινδύνων καταστροφών και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Περαιτέρω, η πρόταση αναγνωρίζει ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η υφιστάμενη ενωσιακή νομοθεσία επιβάλλει σε οντότητες υποχρεώσεις για την αντιμετώπιση ορισμένων κινδύνων μέσω μέτρων προστασίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις, π.χ., όσον αφορά την αεροπορική ασφάλεια και την ασφάλεια στη θάλασσα, οι κρίσιμες οντότητες θα πρέπει να περιγράφουν τα εν λόγω μέτρα στα οικεία σχέδια ανθεκτικότητας. Εξάλλου, η προτεινόμενη οδηγία δεν θίγει την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού δυνάμει της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Σε αντίθεση με την οδηγία 2008/114/EK, η οποία βασιζόταν στο άρθρο 308 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (το οποίο αντιστοιχεί στο ισχύον άρθρο 352 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης), η παρούσα πρόταση οδηγίας βασίζεται στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ, το οποίο αφορά την προσέγγιση των νομοθεσιών για τη βελτίωση της εσωτερικής αγοράς. Το γεγονός αυτό δικαιολογείται από τη διαφοροποίηση του σκοπού, του πεδίου εφαρμογής και του περιεχομένου της οδηγίας, από τις αυξημένες αλληλεξαρτήσεις και από την ανάγκη εγκαθίδρυσης πιο ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τις κρίσιμες οντότητες. Αντί για την προστασία ενός περιορισμένου συνόλου υλικών υποδομών των οποίων η διακοπή λειτουργίας ή καταστροφή θα είχε σημαντικές διασυννοριακές επιπτώσεις, στόχος είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας οντοτήτων στα κράτη μέλη οι οποίες είναι κρίσιμες για την παροχή υπηρεσιών βασικών για τη διατήρηση ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών ή οικονομικών δραστηριοτήτων εντός της εσωτερικής αγοράς, σε μια σειρά τομέων που στηρίζουν τη λειτουργία πολλών άλλων τομέων της οικονομίας της Ένωσης. Λόγω των αυξανόμενων διασυννοριακών αλληλεξαρτήσεων μεταξύ των υπηρεσιών που παρέχονται με τη χρήση υποδομών ζωτικής σημασίας στους εν λόγω τομείς, τυχόν διαταραχή σε ένα κράτος μέλος ενδέχεται να έχει επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη ή στην Ένωση συνολικά.

Το ισχύον νομικό πλαίσιο, όπως έχει θεσπιστεί σε επίπεδο κρατών μελών για τη ρύθμιση των εν λόγω υπηρεσιών, συνεπάγεται υποχρεώσεις που αποκλίνουν ουσιωδώς μεταξύ τους, οι δε αποκλίσεις αυτές είναι πιθανόν να αυξηθούν. Οι αποκλίνοντες εθνικοί κανόνες στους οποίους υπόκεινται οι κρίσιμες οντότητες όχι μόνο διακυβεύουν την αξιόπιστη παροχή υπηρεσιών εντός της εσωτερικής αγοράς, αλλά και ενέχουν τον κίνδυνο να έχουν αρνητική επίδραση στον ανταγωνισμό. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι παρόμοια είδη οντοτήτων που παρέχουν παρόμοια είδη υπηρεσιών θεωρούνται κρίσιμα σε ορισμένα κράτη μέλη ενώ σε άλλα όχι. Αυτό σημαίνει ότι οι οντότητες που δραστηριοποιούνται ή που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη υπόκεινται σε αποκλίνουσες υποχρεώσεις όταν επιχειρούν εντός της εσωτερικής αγοράς, καθώς και ότι οι οντότητες που

δραστηριοποιούνται σε κράτη μέλη με αυστηρότερες απαιτήσεις ενδέχεται να αντιμετωπίζουν εμπόδια σε σύγκριση με εκείνες που δραστηριοποιούνται σε κράτη μέλη με πιο επιεική πλαίσια. Οι εν λόγω αποκλίσεις είναι έκτασης τέτοιας που έχουν άμεσες αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

- **Επικουρικότητα**

Η θέσπιση κοινού νομοθετικού πλαισίου σε ενωσιακό επίπεδο στον εν λόγω τομέα δικαιολογείται από τον αλληλεξαρτώμενο, διασυννοριακό χαρακτήρα των σχέσεων μεταξύ της λειτουργίας των υποδομών ζωτικής σημασίας και της παραγωγής τους, δηλαδή των βασικών υπηρεσιών. Πράγματι, ένας διαχειριστής που εδρεύει σε ένα κράτος μέλος μπορεί να παρέχει υπηρεσίες σε πολλά άλλα κράτη μέλη ή σε ολόκληρη της ΕΕ μέσω στενά συνυφασμένων δικτύων. Έπεται ότι τυχόν διαταραχή που θίγει τον εν λόγω διαχειριστή θα μπορούσε να έχει επιπτώσεις μεγάλης εμβέλειας σε άλλους τομείς και πέραν των εθνικών συνόρων. Οι πιθανές πανευρωπαϊκές επιπτώσεις των διαταραχών συνηγορούν υπέρ της δράσης σε επίπεδο ΕΕ. Επιπλέον, οι αποκλίνοντες εθνικοί κανόνες έχουν άμεσες αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της εκτίμησης επιπτώσεων, πολλά κράτη μέλη και ενδιαφερόμενα μέρη των οικείων κλάδων αναγνωρίζουν την ανάγκη μιας πιο κοινής και συντονισμένης ευρωπαϊκής προσέγγισης με στόχο να διασφαλίζεται ότι οι οντότητες είναι επαρκώς ανθεκτικές απέναντι στους διάφορους κινδύνους, οι οποίοι, παρά την ελαφρά διαφοροποίηση που παρουσιάζουν μεταξύ των κρατών μελών, δημιουργούν πολλές κοινές προκλήσεις που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποκλειστικά μέσω εθνικών μέτρων ή από τους μεμονωμένους διαχειριστές.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση είναι αναλογική σε σχέση με τον δεδηλωμένο γενικό στόχο της πρωτοβουλίας. Παρόλο που οι υποχρεώσεις των κρατών μελών και των κρίσιμων οντοτήτων ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να συνεπάγονται κάποια πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση, π.χ. όταν τα κράτη μέλη πρέπει να αναπτύξουν εθνική στρατηγική ή όταν οι κρίσιμες οντότητες πρέπει να εφαρμόζουν ορισμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, αυτή αναμένεται να είναι, σε γενικές γραμμές, περιορισμένου χαρακτήρα. Ως προς το σημείο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί ότι πολλές οντότητες έχουν ήδη λάβει ορισμένα μέτρα ασφάλειας με σκοπό την προστασία των υποδομών τους και τη διασφάλιση της επιχειρησιακής τους συνέχειας.

Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, η επίτευξη συμμόρφωσης με την οδηγία ενδέχεται να απαιτεί υψηλότερες επενδύσεις. Εντούτοις, ακόμη και σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εν λόγω επενδύσεις δικαιολογούνται στο μέτρο που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας τόσο σε επίπεδο διαχειριστών όσο και σε συστημικό επίπεδο, καθώς και σε μια πιο συνεκτική προσέγγιση και στην ενίσχυση της ικανότητας παροχής αξιόπιστων υπηρεσιών σε ολόκληρη την Ένωση. Επιπλέον, εκτιμάται ότι οι πρόσθετες επιβαρύνσεις που θα προκύψουν από την οδηγία θα υπολείπονται κατά πολύ του κόστους της διαχείρισης και ανάκαμψης από σοβαρές διαταραχές που θα έθεταν σε κίνδυνο την αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών με τις οποίες συνδέονται ζωτικής σημασίας κοινωνικές λειτουργίες και η οικονομική ευημερία των οικείων διαχειριστών, των επιμέρους κρατών μελών, καθώς και της Ένωσης και των πολιτών της γενικότερα.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η πρόταση λαμβάνει τη μορφή οδηγίας που αποσκοπεί στη διασφάλιση μιας πιο ομοιόμορφης προσέγγισης όσον αφορά την ανθεκτικότητα κρίσιμων οντοτήτων σε μια σειρά τομέων σε ολόκληρη την Ένωση. Η πρόταση καθορίζει συγκεκριμένες υποχρεώσεις για τις αρμόδιες αρχές όσον αφορά τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων με βάση κοινά

κριτήρια και τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνων. Μέσω οδηγίας είναι δυνατόν να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ομοιόμορφη προσέγγιση για τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων, ενώ παράλληλα λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες σε εθνικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των διαφορετικών βαθμών έκθεσης σε κινδύνους και των διατομεακών και διασυνοριακών αλληλεξαρτήσεων.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Η οδηγία για τις ευρωπαϊκές υποδομές ζωτικής σημασίας (ΕΥΖΣ) υποβλήθηκε το 2019 σε αξιολόγηση ως προς τη συνάφεια, τη συνέπεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, την ενωσιακή προστιθέμενη αξία και τη βιωσιμότητά της¹².

Σύμφωνα με την αξιολόγηση αυτή, από την έναρξη ισχύος της οδηγίας το πλαίσιο έχει μεταβληθεί σημαντικά. Λαμβανομένων υπόψη των μεταβολών αυτών, η οδηγία κρίθηκε ότι είναι μερικώς μόνο συναφής. Παρότι από την αξιολόγηση διαπιστώθηκε ότι η οδηγία ήταν εν γένει συνεπής με τη σχετική ευρωπαϊκή τομεακή νομοθεσία και την πολιτική σε διεθνές επίπεδο, κρίθηκε μόνο εν μέρει αποτελεσματική λόγω της γενικότητας ορισμένων διατάξεών της. Η οδηγία κρίθηκε ότι απέφερε ενωσιακή προστιθέμενη αξία στον βαθμό που έχει αποφέρει αποτελέσματα (π.χ. κοινό πλαίσιο για την προστασία των ΕΥΖΣ) που δεν θα μπορούσαν να είχαν επιτευχθεί διαφορετικά, είτε από εθνικές είτε από ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες, χωρίς να συνεπάγονται πολύ πιο χρονοβόρες, δαπανηρές και λιγότερο άρτια προσδιορισμένες διαδικασίες. Μολαταύτα, διαπιστώθηκε ότι ορισμένες διατάξεις είχαν περιορισμένη προστιθέμενη αξία για πολλά κράτη μέλη.

Όσον αφορά τη βιωσιμότητα, ορισμένα αποτελέσματα που παράχθηκαν από την οδηγία (π.χ. διασυνοριακές συζητήσεις, απαιτήσεις υποβολής στοιχείων) αναμενόταν ότι θα έπαυαν σε περίπτωση κατάργησης και μη αντικατάστασης της οδηγίας. Από την αξιολόγηση διαπιστώθηκε ότι υπάρχει συνεχιζόμενη υποστήριξη από πλευράς των κρατών μελών για τη συμμετοχή της ΕΕ στις προσπάθειες ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των υποδομών ζωτικής σημασίας και ότι υφίστανται ορισμένες ανησυχίες σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις που η πλήρης κατάργηση της οδηγίας θα είχε στον εν λόγω τομέα, και ιδίως στην προστασία των χαρακτηρισμένων ΕΥΖΣ. Επιθυμία των κρατών μελών ήταν να διασφαλίσουν ότι η δράση της Ένωσης στον τομέα αυτόν εξακολουθεί να σέβεται την αρχή της επικουρικότητας, στηρίζει τα μέτρα σε εθνικό επίπεδο και διευκολύνει τη διασυνοριακή συνεργασία, μεταξύ άλλων και με τρίτες χώρες.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Για την κατάρτιση της παρούσας πρότασης, η Επιτροπή διαβουλευτήκε με ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών, μεταξύ των οποίων: θεσμικά όργανα και οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης· διεθνείς οργανισμούς· αρχές των κρατών μελών· ιδιωτικές οντότητες, συμπεριλαμβανομένων επιμέρους διαχειριστών, εθνικών και ευρωπαϊκών βιομηχανικών ενώσεων που εκπροσωπούν τους διαχειριστές πολλών διαφορετικών τομέων· εμπειρογνώμονες και δίκτυα εμπειρογνομόνων, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού

¹²

SWD(2019) 310.

δικτύου αναφοράς για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας (ΕΔΑΠΥΖΣ)· μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας· μη κυβερνητικές οργανώσεις· και μέλη του ευρύτερου κοινού.

Η διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη πραγματοποιήθηκε με διάφορους τρόπους, μεταξύ άλλων, μέσω: μιας δημόσιας δυνατότητας υποβολής παρατηρήσεων σχετικά με την αρχική εκτίμηση των επιπτώσεων της παρούσας πρότασης· συμβουλευτικών σεμιναρίων· ειδικών ερωτηματολογίων· διμερών ανταλλαγών· και μιας δημόσιας διαβούλευσης (για την υποστήριξη της αξιολόγησης της οδηγίας ΕΥΖΣ του 2019). Επιπλέον, ο εξωτερικός ανάδοχος που επιφορτίστηκε με τη μελέτη σκοπιμότητας στην οποία βασίστηκε η εκτίμηση επιπτώσεων διεξήγαγε διαβουλεύσεις με πολλά ενδιαφερόμενα μέρη, μέσω, π.χ., μιας διαδικτυακής έρευνας, ενός γραπτού ερωτηματολογίου, κατ' ιδίαν συνεντεύξεων και εικονικών «επιτόπιων επισκέψεων» σε 10 κράτη μέλη.

Οι εν λόγω διαβουλεύσεις έδωσαν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να εξετάσει την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνάφεια, τη συνέπεια και την ενωσιακή προστιθέμενη αξία του υφιστάμενου πλαισίου για την ανθεκτικότητα των υποδομών ζωτικής σημασίας (δηλαδή την κατάσταση αναφοράς), τα προβλήματα που δημιουργήσε, τις διάφορες επιλογές πολιτικής που θα μπορούσαν να εξεταστούν για την αντιμετώπιση των εν λόγω προβλημάτων και τις συγκεκριμένες επιπτώσεις που οι επιλογές αυτές εκτιμάται ότι θα είχαν. Σε γενικές γραμμές, οι διαβουλεύσεις ανέδειξαν μια σειρά τομέων, μεταξύ των οποίων και το υφιστάμενο ενωσιακό πλαίσιο για την ανθεκτικότητα των υποδομών ζωτικής σημασίας, ως προς τους οποίους θα πρέπει, κατά γενική συναίνεση των ενδιαφερόμενων μερών, να υπάρξει αναδιάρθρωση υπό το φως των αυξανόμενων διατομεακών αλληλεξαρτήσεων και του μεταβαλλόμενου τοπίου κινδύνων.

Ειδικότερα, τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφώνησαν σε γενικές γραμμές ότι οποιαδήποτε νέα προσέγγιση θα πρέπει να περιλαμβάνει συνδυασμό δεσμευτικών και μη δεσμευτικών μέτρων, να επικεντρώνεται στην ανθεκτικότητα και όχι στην προστασία συγκεκριμένων στοιχείων και να παρέχει πιο ξεκάθαρη σύνδεση μεταξύ των μέτρων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας εντός του κυβερνοχώρου και αυτών που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας εκτός του κυβερνοχώρου. Επιπλέον, τα ενδιαφερόμενα μέρη τάχθηκαν υπέρ μιας προσέγγισης που λαμβάνει υπόψη τις διατάξεις της υφιστάμενης τομεακής νομοθεσίας και περιλαμβάνει τουλάχιστον τους τομείς που καλύπτει η ισχύουσα οδηγία NIS, καθώς και πιο ομοιόμορφες υποχρεώσεις όσον αφορά τις κρίσιμες οντότητες σε εθνικό επίπεδο, οι οποίες, με τη σειρά τους θα πρέπει να είναι σε θέση να ασκούν επαρκή έλεγχο ασφάλειας του προσωπικού που έχει πρόσβαση σε ευαίσθητες εγκαταστάσεις/πληροφορίες. Επίσης, τα ενδιαφερόμενα μέρη υποστήριξαν ότι οποιαδήποτε νέα προσέγγιση θα πρέπει, αφενός, να παρέχει ευκαιρίες στα κράτη μέλη να ασκούν καλύτερη εποπτεία των δραστηριοτήτων των κρίσιμων οντοτήτων και, αφετέρου, να διασφαλίζει τον προσδιορισμό και επαρκές επίπεδο ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων πανευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Τέλος, τάχθηκαν υπέρ της αύξησης της ενωσιακής χρηματοδότησης και στήριξης, π.χ. για την εφαρμογή νέων μέσων, την ανάπτυξη ικανοτήτων σε εθνικό επίπεδο, τον συντονισμό / τη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, γνώσεων και εμπειρογνώσιας σε διάφορα επίπεδα. Η παρούσα πρόταση περιέχει διατάξεις οι οποίες αντιστοιχούν εν γένει στις απόψεις και τις προτιμήσεις που εξέφρασαν τα ενδιαφερόμενα μέρη.

• Συλλογή και χρήση εμπειρογνώσιας

Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη ενότητα, για την κατάρτιση της παρούσας πρότασης η Επιτροπή έλαβε εξωτερική εμπειρογνώσια στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων, π.χ., με

ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, δίκτυα εμπειρογνομόνων και μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

• **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Στο πλαίσιο της εκτίμησης επιπτώσεων που πραγματοποιήθηκε κατά την κατάρτιση της παρούσας πρωτοβουλίας, διερευνήθηκαν διάφορες επιλογές πολιτικής για την αντιμετώπιση των γενικών και ειδικών προβλημάτων που περιγράφονται ανωτέρω. Εκτός από την κατάσταση αναφοράς, η οποία δεν συνεπάγεται αλλαγή σε σχέση με την τρέχουσα κατάσταση, στις εν λόγω επιλογές περιλαμβάνονταν:

- Επιλογή 1: Διατήρηση της ισχύουσας οδηγίας EYZΣ, συνοδευόμενη από εθελοντικά μέτρα εντός του πλαισίου του υφιστάμενου προγράμματος ΕΠΠΥΖΣ.
- Επιλογή 2: Αναθεώρηση της ισχύουσας οδηγίας EYZΣ με σκοπό την κάλυψη των ιδίων τομέων με την οδηγία NIS και μεγαλύτερη εστίαση στην ανθεκτικότητα. Βάσει της επιλογής αυτής, η νέα οδηγία EYZΣ θα επέφερε αλλαγές στην υφιστάμενη διασυννοριακή διαδικασία χαρακτηρισμού των EYZΣ, συμπεριλαμβανομένων νέων κριτηρίων χαρακτηρισμού και νέων απαιτήσεων για τα κράτη μέλη και τους διαχειριστές.
- Επιλογή 3: Αντικατάσταση της υφιστάμενης οδηγίας EYZΣ με νέα πράξη, με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων στους τομείς που θεωρούνται βασικοί σύμφωνα με την πρόταση οδηγίας NIS 2. Η επιλογή αυτή προβλέπει ελάχιστες απαιτήσεις για τα κράτη μέλη και τις κρίσιμες οντότητες που προσδιορίζονται βάσει του νέου πλαισίου. Επίσης, προβλέπει τη θέσπιση διαδικασίας για τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων που παρέχουν υπηρεσίες, αν όχι σε όλα, σε περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ. Βάσει της εν λόγω επιλογής, η εφαρμογή της νομοθεσίας θα υποστηρίζεται από ειδικό κόμβο γνώσης εντός της Επιτροπής.
- Επιλογή 4: Αντικατάσταση της υφιστάμενης οδηγίας EYZΣ με νέα πράξη, με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων στους τομείς που θεωρούνται βασικοί σύμφωνα με την πρόταση οδηγίας NIS 2, καθώς και ανάθεση σημαντικότερου ρόλου στην Επιτροπή όσον αφορά τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων και δημιουργία εξειδικευμένου οργανισμού της ΕΕ ο οποίος θα είναι υπεύθυνος για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων υποδομών (και ο οποίος θα αναλάβει τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που ανατίθενται στον κόμβο γνώσης σύμφωνα με την προηγούμενη επιλογή).

Λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις που συνδέονται με καθεμία από τις επιλογές, καθώς και την αξία τους όσον αφορά την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και την αναλογικότητα, η εκτίμηση επιπτώσεων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προτιμότερη επιλογή είναι η επιλογή 3. Ενώ οι επιλογές 1 και 2 δεν θα επέφεραν τις αλλαγές που απαιτούνται για την αντιμετώπιση του προβλήματος, η επιλογή 3 οδηγεί σε ένα εναρμονισμένο και πιο ολοκληρωμένο πλαίσιο ανθεκτικότητας, το οποίο, επίσης, ευθυγραμμίζεται και λαμβάνει υπόψη την υφιστάμενη ενωσιακή νομοθεσία σε άλλους συναφείς τομείς. Επιπλέον, η επιλογή 3 θεωρήθηκε ότι είναι αναλογική και ότι εμφανίζεται πολιτικά εφικτή, καθώς ευθυγραμμίζεται με τις δηλώσεις του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου σχετικά με την ανάγκη για ενωσιακή δράση στον εν λόγω τομέα. Επιπροσθέτως, εκτιμήθηκε ότι η συγκεκριμένη επιλογή μπορεί να διασφαλίσει ευελιξία και να προσφέρει ένα ανθεκτικό στον χρόνο πλαίσιο που θα παρέχει στις κρίσιμες οντότητες τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν διάφορους κινδύνους σε βάθος χρόνου. Τέλος, η εκτίμηση επιπτώσεων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω επιλογή είναι συμπληρωματική προς τα

υφιστάμενα τομεακά και διατομεακά πλαίσια και πράξεις. Για παράδειγμα, η εν λόγω επιλογή λαμβάνει υπόψη τις περιπτώσεις στις οποίες χαρακτηρισμένες οντότητες εκπληρώνουν ορισμένες από τις υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται σε αυτή τη νέα πράξη μέσω της εκπλήρωσης υποχρεώσεων που προβλέπονται σε υφιστάμενες πράξεις και, ως εκ τούτου, δεν χρειάζεται να αναλάβουν περαιτέρω δράση. Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει να λάβουν ορισμένα μέτρα αν οι υφιστάμενες πράξεις δεν καλύπτουν το ζήτημα ή περιορίζονται σε ορισμένα μόνο είδη κινδύνων ή μέτρων.

Η εκτίμηση επιπτώσεων υποβλήθηκε σε έλεγχο από την επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου, η οποία εξέδωσε θετική γνώμη με επιφυλάξεις στις 20 Νοεμβρίου 2020. Η επιτροπή επισήμανε μια σειρά στοιχείων της εκτίμησης επιπτώσεων που θα πρέπει να εξεταστούν. Ειδικότερα, η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινήσεις σχετικά με τους κινδύνους που αφορούν τις υποδομές ζωτικής σημασίας και τη διασυνοριακή διάσταση, τη σύνδεση μεταξύ της πρωτοβουλίας και της υπό εξέλιξη αναθεώρησης της οδηγίας NIS και τη σχέση μεταξύ της προτιμώμενης επιλογής πολιτικής και άλλων τομεακών νομοθετικών πράξεων. Επιπλέον, η επιτροπή επισήμανε την ανάγκη περαιτέρω αιτιολόγησης της επέκτασης του τομεακού πεδίου εφαρμογής της πράξης και ζήτησε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα κριτήρια επιλογής των κρίσιμων οντοτήτων. Τέλος, όσον αφορά την αναλογικότητα, η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινήσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η προτιμώμενη επιλογή θα οδηγήσει σε καλύτερη αντιμετώπιση των διασυνοριακών κινδύνων σε εθνικό επίπεδο. Αυτές και άλλες αναλυτικότερες παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν από την επιτροπή εξετάστηκαν στην τελευταία έκδοση της εκτίμησης επιπτώσεων, στην οποία περιγράφονται, για παράδειγμα, αναλυτικότερα οι διασυνοριακοί κίνδυνοι κατά των υποδομών ζωτικής σημασίας και η σχέση μεταξύ της παρούσας πρότασης και της πρότασης οδηγίας NIS 2. Επιπλέον, οι παρατηρήσεις της επιτροπής λήφθηκαν υπόψη στην πρόταση οδηγίας που ακολουθεί.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Σύμφωνα με το πρόγραμμα της Επιτροπής για τη βελτίωση της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT), όλες οι πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην αλλαγή υφιστάμενης νομοθεσίας της ΕΕ θα πρέπει να επιδιώκουν την απλούστευση και την επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων πολιτικής με πιο αποδοτικό τρόπο. Τα πορίσματα της εκτίμησης επιπτώσεων δείχνουν ότι η πρόταση αναμένεται να μειώσει τη συνολική επιβάρυνση για τα κράτη μέλη. Η στενότερη ευθυγράμμιση με την προσανατολισμένη στις υπηρεσίες προσέγγιση της υφιστάμενης οδηγίας NIS είναι πιθανό να οδηγήσει σε μείωση του κόστους συμμόρφωσης με την πάροδο του χρόνου. Για παράδειγμα, η επαχθής διαδικασία διασυνοριακού προσδιορισμού και χαρακτηρισμού που προβλέπεται στην οδηγία ΕΥΖΣ θα αντικατασταθεί από μια διαδικασία βασιζόμενη στους κινδύνους σε εθνικό επίπεδο, με αποκλειστικό σκοπό τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων που θα υπόκεινται σε διάφορες υποχρεώσεις. Με βάση την εκτίμηση των κινδύνων, τα κράτη μέλη θα προσδιορίζουν τις κρίσιμες οντότητες, οι περισσότερες από τις οποίες είναι ήδη χαρακτηρισμένες ως φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών βάσει της ισχύουσας οδηγίας NIS.

Επιπλέον, μέσω της θέσπισης μέτρων για τη βελτίωση της ανθεκτικότητάς τους, οι κρίσιμες οντότητες θα είναι λιγότερο πιθανό να βιώσουν διαταραχές. Με τον τρόπο αυτόν θα μειωθεί η πιθανότητα περιστατικών διαταραχής που επιδρούν αρνητικά στην παροχή βασικών υπηρεσιών σε επιμέρους κράτη μέλη και σε ολόκληρη την Ένωση. Το γεγονός αυτό, μαζί με τις θετικές επιπτώσεις της εναρμόνισης σε ενωσιακό επίπεδο των αποκλινόντων εθνικών κανόνων, θα έχει θετικό αντίκτυπο στις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των πολύ

μικρών επιχειρήσεων και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, στη συνολική υγεία της ενωσιακής οικονομίας και στην αξιόπιστη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Στόχος της προτεινόμενης νομοθετικής πράξης είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων που παρέχουν διάφορα είδη βασικών υπηρεσιών και η ταυτόχρονη εξάλειψη των κανονιστικών εμποδίων που παρακωλύουν την ικανότητά τους να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε ολόκληρη την Ένωση. Με τον τρόπο αυτόν, θα μειωθούν αφενός ο συνολικός κίνδυνος διαταραχών, τόσο σε κοινωνικό όσο και σε ατομικό επίπεδο, και αφετέρου οι επιβαρύνσεις. Αυτό θα συμβάλει στη διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου δημόσιας ασφάλειας, ενώ παράλληλα θα έχει θετική επίδραση στην ελευθερία των επιχειρήσεων κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους, καθώς και σε πολλούς άλλους οικονομικούς φορείς που εξαρτώνται από την παροχή βασικών υπηρεσιών, προς όφελος, τελικά, των καταναλωτών. Οι διατάξεις της πρότασης που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης της ασφάλειας των εργαζομένων θα συνεπάγονται κατά κανόνα την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Αυτό δικαιολογείται από την ανάγκη διενέργειας ελέγχων ιστορικού σε συγκεκριμένες κατηγορίες προσωπικού. Επιπλέον, κάθε τέτοια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα υπόκειται πάντοτε σε συμμόρφωση με τους ενωσιακούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένου του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα¹³.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση οδηγίας δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης. Οι συνολικοί χρηματοδοτικοί πόροι που απαιτούνται για τη στήριξη της εφαρμογής της παρούσας πρότασης εκτιμάται ότι ανέρχονται σε 42,9 εκατ. EUR για την περίοδο 2021-2027, εκ των οποίων τα 5,1 εκατ. EUR αφορούν διοικητικές δαπάνες. Οι εν λόγω δαπάνες επιμερίζονται ως εξής:

- υποστηρικτικές δραστηριότητες της Επιτροπής, μεταξύ άλλων για τη στελέχωση, έργα, μελέτες και άλλες υποστηρικτικές δραστηριότητες·
- συμβουλευτικές αποστολές που θα διοργανώσει η Επιτροπή·
- τακτικές συνεδριάσεις της ομάδας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων, της επιτροπής επιτροπολογίας και άλλες συνεδριάσεις.

Αναλυτικότερες πληροφορίες παρέχονται στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο που συνοδεύει την παρούσα πρόταση.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η εφαρμογή της προτεινόμενης οδηγίας θα επανεξεταστεί μετά την παρέλευση τεσσεράμισι ετών από την έναρξη ισχύος της και στη συνέχεια η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η εν λόγω έκθεση θα αξιολογεί τον βαθμό στον

¹³

Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK.

οποίο τα κράτη μέλη έλαβαν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την οδηγία. Μετά την παρέλευση έξι ετών από την έναρξη ισχύος της οδηγίας, η Επιτροπή θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση αξιολόγησης του αντικτύπου και της προστιθέμενης αξίας της οδηγίας.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί (άρθρα 1-2)

Το άρθρο 1 ορίζει το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, η οποία θεσπίζει υποχρεώσεις των κρατών μελών να λάβουν ορισμένα μέτρα με σκοπό τη διασφάλιση της παροχής, εντός της εσωτερικής αγοράς, υπηρεσιών που είναι βασικές για τη διατήρηση ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών ή οικονομικών δραστηριοτήτων, και ιδίως να προσδιορίσουν τις κρίσιμες οντότητες και να τους παράσχουν τη δυνατότητα να εκπληρώνουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις που αποσκοπούν στην αύξηση της ανθεκτικότητάς τους και στην ενίσχυση της ικανότητάς τους να παρέχουν τις εν λόγω υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά. Επιπλέον, η οδηγία θεσπίζει κανόνες σχετικά με την εποπτεία των κρίσιμων οντοτήτων και την επιβολή της νομοθεσίας, καθώς και σχετικά με την ειδική εποπτεία των κρίσιμων οντοτήτων που θεωρείται ότι έχουν ιδιαίτερο ευρωπαϊκό ενδιαφέρον. Επιπροσθέτως, στο άρθρο 1 επεξηγείται η σχέση μεταξύ της οδηγίας και άλλων συναφών ενωσιακών νομοθετικών πράξεων, καθώς και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι πληροφορίες που είναι εμπιστευτικές σύμφωνα με τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες ανταλλάσσονται με την Επιτροπή και άλλες σχετικές αρχές. Στο άρθρο 2 παρέχεται κατάλογος των εφαρμοστέων ορισμών.

Εθνικά πλαίσια για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων (άρθρα 3-9)

Το άρθρο 3 ορίζει ότι τα κράτη μέλη υιοθετούν στρατηγική για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, περιγράφει τα στοιχεία που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην εν λόγω στρατηγική, διευκρινίζει ότι η στρατηγική θα πρέπει να επικαιροποιείται τακτικά και ανάλογα με τις ανάγκες, και ορίζει ότι τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις στρατηγικές τους και κάθε επικαιροποίηση αυτών. Το άρθρο 4 ορίζει ότι οι αρμόδιες αρχές καταρτίζουν κατάλογο με τις βασικές υπηρεσίες και διενεργούν σε τακτά διαστήματα εκτίμηση όλων των συναφών κινδύνων που ενδέχεται να επηρεάσουν την παροχή των εν λόγω βασικών υπηρεσιών με σκοπό τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων. Η εν λόγω εκτίμηση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις εκτιμήσεις κινδύνων που διενεργούνται σύμφωνα με άλλες συναφείς ενωσιακές νομοθετικές πράξεις, τους κινδύνους που προκύπτουν από τις εξαρτήσεις μεταξύ συγκεκριμένων τομέων και τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με περιστατικά. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα σχετικά στοιχεία της εκτίμησης κινδύνων τίθενται στη διάθεση των κρίσιμων οντοτήτων και ότι η Επιτροπή ενημερώνεται τακτικά για τα δεδομένα που αφορούν τα είδη των κινδύνων που προσδιορίστηκαν και τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων κινδύνων.

Το άρθρο 5 ορίζει ότι τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις κρίσιμες οντότητες σε συγκεκριμένους τομείς και υποτομείς. Η διαδικασία προσδιορισμού θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνων και να εφαρμόζει συγκεκριμένα κριτήρια. Τα κράτη μέλη θα καταρτίζουν κατάλογο των κρίσιμων οντοτήτων, ο οποίος θα πρέπει να επικαιροποιείται όταν κρίνεται αναγκαίο και ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Οι κρίσιμες οντότητες θα πρέπει να ενημερώνονται δεόντως για τον προσδιορισμό τους και τις υποχρεώσεις που αυτός συνεπάγεται. Οι αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή της οδηγίας θα πρέπει να κοινοποιούν στις αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή της οδηγίας NIS 2 τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων. Όταν μια

οντότητα έχει προσδιοριστεί ως κρίσιμη από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, αυτά τα κράτη μέλη θα διαβουλεύονται μεταξύ τους με στόχο τη μείωση της επιβάρυνσης για την κρίσιμη οντότητα. Όταν κρίσιμες οντότητες παρέχουν υπηρεσίες προς ή εντός άνω του ενός τρίτου των κρατών μελών, τα εν λόγω κράτη μέλη θα κοινοποιούν στην Επιτροπή την ταυτότητα των εν λόγω κρίσιμων οντοτήτων.

Το άρθρο 6 παρέχει τον ορισμό του όρου «σημαντική διαταραχή» που χρησιμοποιείται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 και επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να υποβάλλουν στην Επιτροπή ορισμένα είδη πληροφοριών σχετικά με τις κρίσιμες οντότητες που προσδιορίζουν, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο έγινε ο προσδιορισμός τους. Επιπλέον, το άρθρο 6 απονέμει στην Επιτροπή την εξουσία να εκδίδει σχετικές κατευθυντήριες γραμμές, κατόπιν διαβούλευσης με την ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων.

Το άρθρο 7 ορίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίσουν τις οντότητες στον τραπεζικό τομέα, τον τομέα των υποδομών της χρηματοπιστωτικής αγοράς και τον τομέα των ψηφιακών υποδομών οι οποίες θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ισοδύναμες των κρίσιμων οντοτήτων για τους σκοπούς, αποκλειστικά, του κεφαλαίου II. Οι εν λόγω οντότητες θα πρέπει να ενημερώνονται για τον προσδιορισμό τους.

Το άρθρο 8 προβλέπει ότι κάθε κράτος μέλος ορίζει αφενός την αρμόδια αρχή ή τις αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την ορθή εφαρμογή της οδηγίας σε εθνικό επίπεδο και αφετέρου ένα ενιαίο κέντρο επαφής επιφορτισμένο με τη διασφάλιση της διασυννοριακής συνεργασίας, και τους διασφαλίζει επαρκείς πόρους. Το ενιαίο κέντρο επαφής θα υποβάλλει τακτικά στην Επιτροπή συνοπτική έκθεση σχετικά με τις κοινοποιήσεις περιστατικών. Το άρθρο 8 ορίζει ότι οι αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή της οδηγίας συνεργάζονται με τις άλλες σχετικές εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών που έχουν προσδιοριστεί βάσει της οδηγίας NIS 2. Το άρθρο 9 ορίζει ότι τα κράτη μέλη παρέχουν υποστήριξη στις κρίσιμες οντότητες με στόχο τη διασφάλιση της ανθεκτικότητάς τους και διευκολύνουν τη συνεργασία και την εθελοντική ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των κρίσιμων οντοτήτων.

Ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων (άρθρα 10-13)

Το άρθρο 10 ορίζει ότι οι κρίσιμες οντότητες διεξάγουν τακτικά εκτιμήσεις όλων των συναφών κινδύνων βάσει εθνικών εκτιμήσεων κινδύνων και άλλων συναφών πηγών πληροφοριών. Το άρθρο 11 ορίζει ότι οι κρίσιμες οντότητες λαμβάνουν κατάλληλα και αναλογικά τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητάς τους και διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω μέτρα περιγράφονται σε σχέδιο ανθεκτικότητας ή σε ισοδύναμο έγγραφο ή έγγραφα. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν από την Επιτροπή να οργανώσει συμβουλευτικές αποστολές για την παροχή συμβουλών σε κρίσιμες οντότητες με στόχο την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Επιπλέον, το άρθρο 11 απονέμει στην Επιτροπή την εξουσία να εκδίδει, όταν είναι αναγκαίο, κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις.

Το άρθρο 12 ορίζει ότι τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κρίσιμες οντότητες μπορούν να υποβάλλουν αιτήματα για ελέγχους ιστορικού προσώπων που εντάσσονται ή ενδέχεται να ενταχθούν σε ορισμένες συγκεκριμένες κατηγορίες προσωπικού και ότι τα εν λόγω αιτήματα αξιολογούνται ταχέως από τις αρχές που είναι υπεύθυνες για τη διενέργεια αυτών των ελέγχων ιστορικού. Το άρθρο περιγράφει τον σκοπό, το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενο των ελέγχων ιστορικού, στοιχεία τα οποία, στο σύνολό τους, συμμορφώνονται με τον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Το άρθρο 13 ορίζει ότι τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κρίσιμες οντότητες κοινοποιούν στην αρμόδια αρχή τα περιστατικά τα οποία διαταράσσουν σε σημαντικό βαθμό ή έχουν τη δυνατότητα να διαταράξουν σε σημαντικό βαθμό τη λειτουργία τους. Με τη σειρά τους, οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στην κοινοποιούσα κρίσιμη οντότητα τις σχετικές επακόλουθες πληροφορίες. Μέσω του ενιαίου κέντρου επαφής, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν επίσης τα ενιαία κέντρα επαφής των άλλων θιγόμενων κρατών μελών σε περίπτωση που το περιστατικό έχει ή ενδέχεται να έχει διασυνοριακές επιπτώσεις σε ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη.

Ειδική εποπτεία των κρίσιμων οντοτήτων ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (άρθρα 14-15)

Το άρθρο 14 ορίζει ως κρίσιμες οντότητες ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος τις οντότητες που έχουν προσδιοριστεί ως κρίσιμες και οι οποίες παρέχουν βασικές υπηρεσίες προς ή εντός άνω του ενός τρίτου των κρατών μελών. Μετά την παραλαβή της κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 6, η Επιτροπή γνωστοποιεί στην οικεία οντότητα ότι θεωρείται κρίσιμη οντότητα ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος και την ενημερώνει για τις υποχρεώσεις που αυτό συνεπάγεται, καθώς και για την ημερομηνία από την οποία αρχίζουν να ισχύουν για αυτήν οι εν λόγω υποχρεώσεις. Το άρθρο 15 περιγράφει τις ρυθμίσεις ειδικής εποπτείας που εφαρμόζονται για τις κρίσιμες οντότητες ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν την παροχή, κατόπιν αιτήματος, πληροφοριών, από τα κράτη μέλη εγκατάστασης στην Επιτροπή και την ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων, σχετικά με την εκτίμηση κινδύνων βάσει του άρθρου 10 και τα μέτρα που λήφθηκαν βάσει του άρθρου 11, καθώς και σχετικά με οποιεσδήποτε άλλες δράσεις εποπτείας και επιβολής. Επιπλέον, το άρθρο 15 προβλέπει ότι η Επιτροπή μπορεί να διοργανώνει συμβουλευτικές αποστολές για την αξιολόγηση των μέτρων που λήφθηκαν από συγκεκριμένες κρίσιμες οντότητες ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Με βάση ανάλυση των πορισμάτων της συμβουλευτικής αποστολής από την ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων, η Επιτροπή θα κοινοποιεί στα κράτη μέλη στα οποία βρίσκονται οι υποδομές της οντότητας τις απόψεις της σχετικά με τη συμμόρφωση της οντότητας με τις υποχρεώσεις της και, κατά περίπτωση, σχετικά με τα μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν για να βελτιωθεί η ανθεκτικότητα της οντότητας. Το άρθρο περιγράφει τη σύνθεση, την οργάνωση και τη χρηματοδότηση των συμβουλευτικών αποστολών. Προβλέπει επίσης ότι η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη στην οποία καθορίζονται κανόνες σχετικά με τις διαδικαστικές ρυθμίσεις για τη διεξαγωγή των συμβουλευτικών αποστολών και την υποβολή των σχετικών εκθέσεων.

Συνεργασία και υποβολή εκθέσεων (άρθρα 16-17)

Το άρθρο 16 περιγράφει τον ρόλο και τα καθήκοντα της ομάδας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων, η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής. Η ομάδα θα υποστηρίζει την Επιτροπή και θα διευκολύνει τη στρατηγική συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών. Το άρθρο διευκρινίζει ότι η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν τις διαδικαστικές ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία της ομάδας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων. Το άρθρο 17 προβλέπει ότι η Επιτροπή θα υποστηρίζει, κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη και τις κρίσιμες οντότητες στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει της οδηγίας και θα συμπληρώνει τις δραστηριότητες των κρατών μελών που αναφέρονται στο άρθρο 9.

Εποπτεία και επιβολή (άρθρα 18-19)

Το άρθρο 18 ορίζει ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν ορισμένες εξουσίες, μέσα και καθήκοντα για τη διασφάλιση της εφαρμογής και της επιβολής της οδηγίας. Τα κράτη μέλη θα διασφαλίζουν ότι, όταν μια αρμόδια αρχή αξιολογεί τη συμμόρφωση μιας κρίσιμης οντότητας, θα ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους που έχουν οριστεί σύμφωνα με την οδηγία NIS 2 και θα μπορεί να ζητήσει από τις εν λόγω αρχές να αξιολογήσουν την κυβερνοασφάλεια της εν λόγω οντότητας. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν πληροφορίες για αυτόν τον σκοπό. Το άρθρο 19 ορίζει ότι, σύμφωνα με την καθιερωμένη πρακτική, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν τους κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που θα επιβάλλονται σε περίπτωση παραβάσεων και να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους.

Τελικές διατάξεις (άρθρα 20-26)

Το άρθρο 20 ορίζει ότι η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Πρόκειται για τυποποιημένο άρθρο. Το άρθρο 21 απονέμει στην Επιτροπή την εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων με την επιφύλαξη της τήρησης των όρων που ορίζονται στο άρθρο. Πρόκειται επίσης για τυποποιημένο άρθρο. Το άρθρο 22 ορίζει ότι η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στην οποία αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την οδηγία. Επιπλέον, θα πρέπει να υποβάλλεται τακτικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για την αξιολόγηση του αντικτύπου και της προστιθέμενης αξίας της οδηγίας, καθώς και για την εκτίμηση της σκοπιμότητας της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της σε άλλους τομείς και υποτομείς, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της παραγωγής, επεξεργασίας και διανομής τροφίμων.

Το άρθρο 23 ορίζει ότι η οδηγία 2008/114/ΕΚ καταργείται από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Το άρθρο 24 ορίζει ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, εντός της καθοριζόμενης προθεσμίας, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την οδηγία, και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή. Το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου που θεσπίζεται στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία κοινοποιείται στην Επιτροπή. Το άρθρο 25 ορίζει ότι η οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα μετά την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Το άρθρο 26 ορίζει ότι η οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹⁴,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹⁵,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία¹⁶,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2008/114/EK του Συμβουλίου¹⁷ καθορίζει διαδικασία για τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών, η διακοπή λειτουργίας ή καταστροφή των οποίων θα είχε σημαντικό διασυννοριακό αντίκτυπο σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη. Η εν λόγω οδηγία εστίαζε αποκλειστικά στην προστασία των υποδομών αυτού του είδους. Ωστόσο, η αξιολόγηση της οδηγίας 2008/114/EK, η οποία διενεργήθηκε το 2019¹⁸, κατέδειξε ότι λόγω του ολοένα και πιο διασυνδεδεμένου και διασυννοριακού χαρακτήρα των λειτουργιών που χρησιμοποιούν υποδομές ζωτικής σημασίας, τα μέτρα προστασίας που αφορούν μόνο επιμέρους περιουσιακά στοιχεία δεν επαρκούν για την πρόληψη όλων των πιθανών διαταραχών. Επομένως, είναι αναγκαίο να μετατοπιστεί η ακολουθούμενη προσέγγιση προς τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, δηλαδή της ικανότητάς τους να μετριάζουν, να απορροφούν, να προσαρμόζονται σε και να ανακάμπτουν από περιστατικά που ενδέχεται να διαταράξουν τη λειτουργία της κρίσιμης οντότητας.
- (2) Παρά τα υφιστάμενα μέτρα σε ενωσιακό¹⁹ και εθνικό επίπεδο που αποσκοπούν στην υποστήριξη της προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας στην Ένωση, οι οντότητες που διαχειρίζονται τις εν λόγω υποδομές δεν διαθέτουν επαρκή εφόδια για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων και των προβλεπόμενων μελλοντικών κινδύνων

¹⁴ ΕΕ C της , σ. .

¹⁵ ΕΕ C [...] της [...], σ. [...].

¹⁶ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου [...] και του Συμβουλίου [...].

¹⁷ Οδηγία 2008/114/EK του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους (ΕΕ L 345 της 23.12.2008, σ. 75).

¹⁸ SWD(2019) 308.

¹⁹ Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Προστασίας της Υποδομής Ζωτικής Σημασίας (ΕΠΠΥΖΣ).

που απειλούν τη λειτουργία τους και μπορούν να οδηγήσουν σε διαταραχές στην παροχή υπηρεσιών που είναι βασικές για τη διεξαγωγή ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών ή οικονομικών δραστηριοτήτων. Αυτό οφείλεται στο δυναμικό τοπίο των απειλών, το οποίο χαρακτηρίζεται από εξελισσόμενες τρομοκρατικές απειλές και αυξανόμενες αλληλεξαρτήσεις μεταξύ υποδομών και τομέων, καθώς και από αυξανόμενους φυσικούς κινδύνους λόγω φυσικών καταστροφών και της κλιματικής αλλαγής, η οποία αυξάνει τη συχνότητα και την κλίμακα των συμβάντων που οφείλονται σε ακραία καιρικά φαινόμενα και επιφέρει μακροπρόθεσμες αλλαγές στις μέσες κλιματικές συνθήκες οι οποίες μπορούν να μειώσουν την ικανότητα και την αποδοτικότητα ορισμένων ειδών υποδομών, αν δεν έχουν ληφθεί μέτρα ανθεκτικότητας ή προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Επιπλέον, συναφείς τομείς και είδη οντοτήτων δεν αναγνωρίζονται με συνεπή τρόπο ως κρίσιμες οντότητες σε όλα τα κράτη μέλη.

- (3) Αυτές οι αυξανόμενες αλληλεξαρτήσεις είναι το αποτέλεσμα ενός ολοένα και πιο διασυννοριακού και αλληλεξαρτώμενου δικτύου παροχής υπηρεσιών που χρησιμοποιεί βασικές υποδομές σε ολόκληρη την Ένωση στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, των τραπεζών, των υποδομών χρηματοπιστωτικών αγορών, των ψηφιακών υποδομών, του πόσιμου νερού και των λυμάτων, της υγείας, ορισμένων πτυχών της δημόσιας διοίκησης, καθώς και του διαστήματος, στον βαθμό που αφορά την παροχή ορισμένων υπηρεσιών που εξαρτώνται από επίγειες υποδομές των οποίων η κυριότητα, η διαχείριση και η λειτουργία ανήκει είτε σε κράτη μέλη είτε σε ιδιώτες, και, ως εκ τούτου, δεν καλύπτει τις υποδομές των οποίων η κυριότητα, η διαχείριση ή η λειτουργία ανήκει στην Ένωση, ή γίνεται εξ ονόματος αυτής, στο πλαίσιο των διαστημικών προγραμμάτων της. Ως συνέπεια των εν λόγω αλληλεξαρτήσεων, οποιαδήποτε διαταραχή, ακόμη και αν αρχικά περιορίζεται σε μία οντότητα ή έναν τομέα, μπορεί να προκαλέσει ευρύτερες αλυσιδωτές επιπτώσεις και ενδεχομένως να οδηγήσει σε εκτεταμένες και μακροπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις στην παροχή υπηρεσιών σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά. Η πανδημία COVID-19 κατέδειξε την τρωτότητα των ολοένα και πιο αλληλεξαρτώμενων κοινωνιών μας απέναντι σε κινδύνους χαμηλής πιθανότητας.
- (4) Οι οντότητες που συμμετέχουν στην παροχή βασικών υπηρεσιών υπόκεινται ολοένα και περισσότερο σε αποκλίνουσες απαιτήσεις, που επιβάλλονται βάσει της νομοθεσίας των κρατών μελών. Το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη επιβάλλουν λιγότερο αυστηρές απαιτήσεις ασφάλειας στις εν λόγω οντότητες όχι μόνο θέτει σε κίνδυνο τη διατήρηση ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών ή οικονομικών δραστηριοτήτων σε ολόκληρη την Ένωση, αλλά και εμποδίζει την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Παρόμοια είδη οντοτήτων θεωρούνται κρίσιμα σε ορισμένα κράτη μέλη αλλά όχι σε άλλα, ενώ και οι οντότητες που έχουν προσδιοριστεί ως κρίσιμες υπόκεινται σε αποκλίνουσες απαιτήσεις σε διαφορετικά κράτη μέλη. Η κατάσταση αυτή οδηγεί σε πρόσθετες και περιττές διοικητικές επιβαρύνσεις για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διασυννοριακό επίπεδο, κυρίως για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε κράτη μέλη με αυστηρότερες απαιτήσεις.
- (5) Επομένως, είναι αναγκαίο να καθοριστούν εναρμονισμένοι ελάχιστοι κανόνες για τη διασφάλιση της παροχής βασικών υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά και την αύξηση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων.
- (6) Για την επίτευξη του στόχου αυτού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίσουν τις κρίσιμες οντότητες που θα πρέπει να υπόκεινται σε ειδικές απαιτήσεις και εποπτεία, αλλά και να λαμβάνουν ιδιαίτερη στήριξη και καθοδήγηση για την επίτευξη υψηλού επιπέδου ανθεκτικότητας έναντι όλων των συναφών κινδύνων.

- (7) Ορισμένοι τομείς της οικονομίας, όπως η ενέργεια και οι μεταφορές, ρυθμίζονται ήδη ή ενδέχεται να ρυθμιστούν στο μέλλον από ειδικές τομεακές νομοθετικές πράξεις της Ένωσης που περιλαμβάνουν κανόνες σχετικά με ορισμένες πτυχές της ανθεκτικότητας των οντοτήτων που δραστηριοποιούνται στους εν λόγω τομείς. Προκειμένου να καλυφθεί με ολοκληρωμένο τρόπο η ανθεκτικότητα των οντοτήτων που είναι κρίσιμες για την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, τα εν λόγω ειδικά τομεακά μέτρα θα πρέπει να συμπληρώνονται από τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, η οποία δημιουργεί ένα γενικό πλαίσιο για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων έναντι όλων των κινδύνων, δηλαδή φυσικών, ανθρωπογενών, τυχαίων και εκούσιων.
- (8) Δεδομένης της σημασίας της κυβερνοασφάλειας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων, καθώς και για λόγους συνοχής, είναι αναγκαίο να υπάρχει, στον βαθμό του δυνατού, συνοχή μεταξύ των προσεγγίσεων της παρούσας οδηγίας και της οδηγίας (ΕΕ) XX/YY του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰ [πρόταση οδηγίας σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση (στο εξής: οδηγία NIS 2)]. Λαμβανομένων υπόψη της μεγαλύτερης συχνότητας και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των κινδύνων στον κυβερνοχώρο, η οδηγία NIS 2 επιβάλλει λεπτομερείς απαιτήσεις σε ένα ευρύ σύνολο οντοτήτων με στόχο τη διασφάλιση της κυβερνοασφάλειάς τους. Δεδομένου ότι η κυβερνοασφάλεια αντιμετωπίζεται επαρκώς από την οδηγία NIS 2, τα ζητήματα που καλύπτονται από αυτήν θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, χωρίς να θίγεται το ειδικό καθεστώς των οντοτήτων του τομέα των ψηφιακών υποδομών.
- (9) Όταν διατάξεις άλλων πράξεων της ενωσιακής νομοθεσίας επιβάλλουν στις κρίσιμες οντότητες υποχρεώσεις εκτίμησης των συναφών κινδύνων, λήψης μέτρων για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητάς τους ή κοινοποίησης περιστατικών και οι υποχρεώσεις αυτές είναι τουλάχιστον ισοδύναμες των αντίστοιχων υποχρεώσεων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, οι σχετικές διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται, ώστε να αποφεύγονται οι αλληλεπικαλύψεις και οι περιττές επιβαρύνσεις. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των εν λόγω άλλων πράξεων. Όταν δεν εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της παρούσας οδηγίας, δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται ούτε οι διατάξεις της σχετικά με την εποπτεία και την επιβολή. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν όλους τους τομείς του παραρτήματος στη στρατηγική τους για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, στην εκτίμηση κινδύνων και στα μέτρα στήριξης σύμφωνα με το κεφάλαιο II, ενώ θα πρέπει επίσης να μπορούν να προσδιορίσουν τις κρίσιμες οντότητες στους εν λόγω τομείς εφόσον πληρούνται οι εφαρμοστέες προϋποθέσεις, λαμβάνοντας υπόψη το ιδιαίτερο καθεστώς των οντοτήτων στους τομείς των τραπεζών, των υποδομών χρηματοπιστωτικών αγορών και των ψηφιακών υποδομών.
- (10) Για να διασφαλιστεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να διαθέτει στρατηγική στην οποία να καθορίζονται οι στόχοι και τα μέτρα πολιτικής που πρέπει να εφαρμοστούν. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι στρατηγικές τους για την κυβερνοασφάλεια παρέχουν ένα πλαίσιο πολιτικής για ενισχυμένο συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων αρχών βάσει της παρούσας οδηγίας και βάσει της οδηγίας NIS 2 όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με περιστατικά και απειλές στον κυβερνοχώρο, καθώς και την άσκηση εποπτικών καθηκόντων.

²⁰

[Παραπομπή στην οδηγία NIS 2, μόλις εκδοθεί.]

- (11) Οι δράσεις των κρατών μελών για τον προσδιορισμό και την υποστήριξη της διασφάλισης της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων θα πρέπει να ακολουθούν μια προσέγγιση βάσει κινδύνων, η οποία θα εστιάζει τις προσπάθειες στις οντότητες με τη μεγαλύτερη σημασία για τη διεξαγωγή ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών ή οικονομικών δραστηριοτήτων. Για τη διασφάλιση μιας τέτοιας στοχευμένης προσέγγισης, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να διενεργεί, εντός ενός εναρμονισμένου πλαισίου, εκτίμηση όλων των σχετικών φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων που ενδέχεται να επηρεάσουν την παροχή βασικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων ατυχημάτων, φυσικών καταστροφών, καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας —όπως οι πανδημίες— και των ανταγωνιστικών απειλών, συμπεριλαμβανομένων των τρομοκρατικών εγκλημάτων. Κατά τη διενέργεια των εν λόγω εκτιμήσεων κινδύνων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τις άλλες γενικές ή ειδικές τομεακές εκτιμήσεις κινδύνων που έχουν διενεργηθεί βάσει άλλων πράξεων της ενωσιακής νομοθεσίας και θα πρέπει να εξετάζουν τις εξαρτήσεις μεταξύ των τομέων, συμπεριλαμβανομένων των προερχόμενων από άλλα κράτη μέλη και τρίτες χώρες. Τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνων θα πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τη διαδικασία προσδιορισμού των κρίσιμων οντοτήτων και για την υποστήριξη των εν λόγω κρίσιμων οντοτήτων προκειμένου να εκπληρώσουν τις απαιτήσεις ανθεκτικότητας της παρούσας οδηγίας.
- (12) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλες οι συναφείς οντότητες υπόκεινται στις εν λόγω απαιτήσεις και για να μειωθούν οι αποκλίσεις στο ζήτημα αυτό, είναι σημαντικό να θεσπιστούν εναρμονισμένοι κανόνες που να καθιστούν δυνατό τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων με τρόπο συνεπή σε ολόκληρη την Ένωση και, παράλληλα, να αφήνουν στα κράτη μέλη το περιθώριο να αποτυπώσουν τις εθνικές ιδιαιτερότητες. Επομένως, θα πρέπει να καθοριστούν κριτήρια για τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων. Επιπλέον, για λόγους αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας, συνέπειας και ασφάλειας δικαίου, θα πρέπει να θεσπιστούν κατάλληλοι κανόνες για την κοινοποίηση και τη συνεργασία όσον αφορά τον εν λόγω προσδιορισμό, καθώς και για τις νομικές συνέπειές του. Προκειμένου η Επιτροπή να μπορεί να αξιολογεί την ορθή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν στην Επιτροπή, με τον λεπτομερέστερο και ακριβέστερο δυνατό τρόπο, σχετικές πληροφορίες και, σε κάθε περίπτωση, τον κατάλογο των βασικών υπηρεσιών, τον αριθμό των κρίσιμων οντοτήτων που έχουν προσδιοριστεί σε κάθε τομέα και υποτομέα που αναφέρεται στο παράρτημα, τη βασική υπηρεσία ή τις βασικές υπηρεσίες που παρέχει η κάθε οντότητα, καθώς και τα τυχόν εφαρμοζόμενα συναφώς κατώτατα όρια.
- (13) Επιπλέον, θα πρέπει να καθοριστούν κριτήρια για τον προσδιορισμό της σημαντικότητας της διαταραχής που προκαλείται από τέτοια περιστατικά. Τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να βασίζονται στα κριτήρια που προβλέπονται στην οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹ ώστε να αξιοποιηθούν οι προσπάθειες που έχουν καταβληθεί από τα κράτη μέλη για τον προσδιορισμό των σχετικών φορέων εκμετάλλευσης και η εμπειρία που έχει αποκτηθεί συναφώς.

²¹ Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (ΕΕ L 194 της 19.7.2016, σ. 1).

- (14) Οι οντότητες που ανήκουν στον τομέα των ψηφιακών υποδομών βασίζονται ουσιαστικά σε συστήματα δικτύου και πληροφοριών και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας NIS 2, η οποία διέπει τη φυσική ασφάλεια των εν λόγω συστημάτων στο πλαίσιο των οικείων υποχρεώσεων διαχείρισης κινδύνων κυβερνοασφάλειας και αναφοράς περιστατικών. Δεδομένου ότι αυτά τα ζητήματα καλύπτονται από την οδηγία NIS 2, οι υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας δεν εφαρμόζονται στις εν λόγω οντότητες. Ωστόσο, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας των υπηρεσιών που παρέχονται από οντότητες του τομέα των ψηφιακών υποδομών για την παροχή άλλων βασικών υπηρεσιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίσουν, εφαρμόζοντας αναλογικά τα κριτήρια και τη διαδικασία που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, τις οντότητες που ανήκουν στον τομέα των ψηφιακών υποδομών και οι οποίες θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ισοδύναμες των κρίσιμων οντοτήτων για τους σκοπούς, αποκλειστικά, του κεφαλαίου II, συμπεριλαμβανομένης της διάταξης σχετικά με την παροχή υποστήριξης από τα κράτη μέλη με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των εν λόγω οντοτήτων. Συνεπώς, οι εν λόγω οντότητες δεν θα πρέπει να υπόκεινται στις υποχρεώσεις που καθορίζονται στα κεφάλαια III έως VI. Δεδομένου ότι οι υποχρεώσεις για τις κρίσιμες οντότητες που καθορίζονται στο κεφάλαιο II σχετικά την παροχή ορισμένων πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές αφορούν την εφαρμογή των κεφαλαίων III και IV, οι εν λόγω οντότητες δεν θα πρέπει να υπόκεινται ούτε σε αυτές τις υποχρεώσεις.
- (15) Το κεκτημένο της Ένωσης στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών επιβάλλει στις χρηματοπιστωτικές οντότητες ολοκληρωμένες υποχρεώσεις να διαχειρίζονται όλους τους κινδύνους τους οποίους αντιμετωπίζουν, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών κινδύνων, και να διασφαλίζουν την επιχειρησιακή συνέχεια. Στο εν λόγω κεκτημένο περιλαμβάνονται ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²², η οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁵ και η οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁶. Η Επιτροπή πρότεινε πρόσφατα τη συμπλήρωση του εν λόγω πλαισίου με τον κανονισμό XX/YYYY του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [πρόταση κανονισμού σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα (στο εξής: κανονισμός

²² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1).

²³ Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

²⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 84).

²⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

²⁶ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

DORA)²⁷], ο οποίος θεσπίζει υποχρεώσεις των χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων όσον αφορά τη διαχείριση των κινδύνων ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των υλικών υποδομών ΤΠΕ. Δεδομένου ότι η ανθεκτικότητα των οντοτήτων που αναφέρονται στα σημεία 3 και 4 του παραρτήματος καλύπτεται λεπτομερώς από το κεκτημένο της Ένωσης στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, οι εν λόγω οντότητες θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίζονται ως ισοδύναμες των κρίσιμων οντοτήτων για τους σκοπούς, αποκλειστικά, του κεφαλαίου II της παρούσας οδηγίας. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή των κανόνων για τους λειτουργικούς κινδύνους και την ψηφιακή ανθεκτικότητα στον χρηματοπιστωτικό τομέα, η παροχή υποστήριξης από τα κράτη μέλη για την ενίσχυση της συνολικής ανθεκτικότητας των χρηματοπιστωτικών οντοτήτων που αντιμετωπίζονται ως ισοδύναμες των κρίσιμων οντοτήτων θα πρέπει να διασφαλίζεται από τις αρχές που ορίζονται βάσει του άρθρου 41 του [κανονισμού DORA] και να υπόκειται στις διαδικασίες που καθορίζονται στην εν λόγω νομοθεσία με πλήρως εναρμονισμένο τρόπο.

- (16) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν τις αρχές που θα είναι αρμόδιες για την εποπτεία της εφαρμογής, και, όταν είναι απαραίτητο, την επιβολή των κανόνων της παρούσας οδηγίας και να διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω αρχές διαθέτουν επαρκείς εξουσίες και πόρους. Δεδομένων των διαφορών μεταξύ των εθνικών δομών διακυβέρνησης και προκειμένου να μην υπονομευθούν ήδη υφιστάμενες τομεακές ρυθμίσεις ή εποπτικοί και ρυθμιστικοί φορείς της Ένωσης, καθώς και προς αποφυγή αλληλεπικαλύψεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ορίσουν περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να οριοθετήσουν σαφώς τα αντίστοιχα καθήκοντα των εν λόγω αρχών και να διασφαλίσουν ότι αυτές συνεργάζονται με ομαλό και αποτελεσματικό τρόπο. Όλες οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης να συνεργάζονται γενικότερα με άλλες σχετικές αρχές, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο.
- (17) Προκειμένου να διευκολύνεται η διασυνοριακή συνεργασία και επικοινωνία και να είναι δυνατή η αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει, χωρίς να θίγονται ειδικές τομεακές νομικές υποχρεώσεις ενωσιακού επιπέδου, να ορίσει, στο πλαίσιο μίας από τις αρχές που όρισε ως αρμόδιες βάσει της παρούσας οδηγίας, ένα ενιαίο κέντρο επαφής το οποίο θα είναι υπεύθυνο για τον συντονισμό των ζητημάτων που άπτονται της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων και της σχετικής διασυνοριακής συνεργασίας σε ενωσιακό επίπεδο.
- (18) Δεδομένου ότι οι οντότητες που προσδιορίζονται ως κρίσιμες οντότητες βάσει της οδηγίας NIS 2, καθώς και οι προσδιορισμένες οντότητες του τομέα των ψηφιακών υποδομών που πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ισοδύναμες των κρίσιμων οντοτήτων βάσει της παρούσας οδηγίας υπόκεινται στις απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας της οδηγίας NIS 2, οι αρμόδιες αρχές που ορίζονται βάσει των δύο οδηγιών θα πρέπει να συνεργάζονται, ιδίως όσον αφορά τους κινδύνους κυβερνοασφάλειας και τα περιστατικά που επηρεάζουν τις οντότητες αυτές.
- (19) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίζουν τις κρίσιμες οντότητες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τους βάσει της παρούσας

²⁷ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009, (ΕΕ) αριθ. 648/2012, (ΕΕ) αριθ. 600/2014 και (ΕΕ) αριθ. 909/2014 [COM(2020) 595].

οδηγίας, χωρίς να τίγεται η ίδια νομική ευθύνη των οντοτήτων να διασφαλίζουν τη σχετική συμμόρφωσή τους. Ιδίως, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να αναπτύξουν υλικό καθοδήγησης και μεθοδολογίες, να υποστηρίξουν τη διοργάνωση ασκήσεων για τον έλεγχο της ανθεκτικότητας και να παρέχουν κατάρτιση στο προσωπικό των κρίσιμων οντοτήτων. Επιπλέον, δεδομένων των αλληλεξαρτήσεων μεταξύ οντοτήτων και τομέων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργήσουν εργαλεία ανταλλαγής πληροφοριών για την υποστήριξη της εθελοντικής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ κρίσιμων οντοτήτων, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού που ορίζονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- (20) Προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα να διασφαλίζουν την ανθεκτικότητά τους, οι κρίσιμες οντότητες θα πρέπει να έχουν αναλυτική επίγνωση όλων των συναφών κινδύνων στους οποίους εκτίθενται και να τους αναλύουν. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να διενεργούν εκτιμήσεις κινδύνων, κάθε φορά που κρίνεται αναγκαίο υπό το πρίσμα των ιδιαίτερων συνθηκών τους και της εξέλιξης των εν λόγω κινδύνων, και σε κάθε περίπτωση κάθε τέσσερα έτη. Οι εκτιμήσεις κινδύνων που διενεργούνται από τις κρίσιμες οντότητες θα πρέπει να βασίζονται στην εκτίμηση κινδύνων που διενεργείται από τα κράτη μέλη.
- (21) Οι κρίσιμες οντότητες θα πρέπει να λαμβάνουν τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα που είναι κατάλληλα και αναλογικά προς τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν ώστε να προλαμβάνουν, να ανθίστανται, να μετριάσουν, να απορροφούν, να προσαρμόζονται σε και να ανακάμπτουν από περιστατικά. Παρόλο που οι κρίσιμες οντότητες θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα σχετικά με όλα τα σημεία που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, οι λεπτομέρειες και η έκταση των μέτρων θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τους διαφορετικούς κινδύνους που η κάθε οντότητα έχει προσδιορίσει στο πλαίσιο της εκτίμησης κινδύνων της, καθώς και τις ιδιαιτερότητες της εκάστοτε οντότητας, με κατάλληλο και αναλογικό τρόπο.
- (22) Για λόγους αποτελεσματικότητας και λογοδοσίας, οι κρίσιμες οντότητες θα πρέπει να περιγράφουν τα εν λόγω μέτρα, με επαρκή βαθμό λεπτομέρειας για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που έχουν προσδιοριστεί, σε σχέδιο ανθεκτικότητας ή σε ισοδύναμο έγγραφο ή έγγραφα, και να εφαρμόζουν το εν λόγω σχέδιο στην πράξη. Το εν λόγω ισοδύναμο έγγραφο ή έγγραφα μπορούν να καταρτίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τα πρότυπα που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο διεθνών συμφωνιών σχετικά με τη φυσική προστασία των οποίων τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης για τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού και των πυρηνικών εγκαταστάσεων, κατά περίπτωση.
- (23) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 300/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁸, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 725/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁹ και η οδηγία 2005/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁰ θεσπίζουν απαιτήσεις που εφαρμόζονται στις οντότητες των τομέων

²⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 300/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2008, για τη θέσπιση κοινών κανόνων στο πεδίο της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2320/2002 (ΕΕ L 97 της 9.4.2008, σ. 72).

²⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 725/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, για τη βελτίωση της ασφάλειας στα πλοία και στις λιμενικές εγκαταστάσεις (ΕΕ L 129 της 29.4.2004, σ. 6).

³⁰ Οδηγία 2005/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την ενίσχυση της ασφαλείας των λιμένων (ΕΕ L 310 της 25.11.2005, σ. 28).

των αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών με σκοπό την πρόληψη περιστατικών που οφείλονται σε παράνομες πράξεις και την αντιμετώπιση και τον μετριασμό των συνεπειών των εν λόγω περιστατικών. Παρά το γεγονός ότι τα μέτρα που απαιτούνται βάσει της παρούσας οδηγίας είναι ευρύτερα όσον αφορά τους κινδύνους που καλύπτουν και τα είδη των μέτρων που πρέπει να λαμβάνονται, οι κρίσιμες οντότητες στους εν λόγω τομείς θα πρέπει να αποτυπώνουν στο σχέδιο ανθεκτικότητας ή στα ισοδύναμα έγγρατά τους τα μέτρα που έχουν λάβει βάσει των εν λόγω άλλων νομοθετικών πράξεων της Ένωσης. Περαιτέρω, όταν εφαρμόζουν μέτρα ανθεκτικότητας βάσει της παρούσας οδηγίας, οι κρίσιμες οντότητες έχουν τη δυνατότητα παραπομπής σε μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές και έγγραφα ορθών πρακτικών που έχουν αναπτυχθεί σύμφωνα με τομεακούς άξονες εργασιών, όπως η πλατφόρμα της ΕΕ για την ασφάλεια των επιβατών σιδηροδρομικών μεταφορών³¹.

- (24) Για παράδειγμα, ο κίνδυνος κατάχρησης από υπαλλήλους κρίσιμων οντοτήτων των δικαιωμάτων τους πρόσβασης εντός της οντότητας με σκοπό την πρόκληση βλάβης εγείρει ολοένα και περισσότερες ανησυχίες. Ο εν λόγω κίνδυνος οξύνεται από το διογκούμενο φαινόμενο της ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί σε βίαιο εξτρεμισμό και τρομοκρατία. Επομένως, είναι αναγκαίο να παρέχεται στις κρίσιμες οντότητες η δυνατότητα να ζητούν ελέγχους ιστορικού των προσώπων που εμπίπτουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες του προσωπικού τους και να διασφαλίζεται ότι τα εν λόγω αιτήματα αξιολογούνται ταχέως από τις αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- (25) Οι κρίσιμες οντότητες θα πρέπει να κοινοποιούν στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, αμέσως μόλις αυτό είναι ευλόγως δυνατόν υπό τις δεδομένες συνθήκες, τα περιστατικά που προκαλούν ή έχουν τη δυνατότητα να προκαλέσουν σημαντική διαταραχή στη λειτουργία τους. Οι εν λόγω κοινοποιήσεις θα πρέπει να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές τη δυνατότητα να ανταποκρίνονται στα περιστατικά με ταχύ και κατάλληλο τρόπο και να έχουν πλήρη εποπτεία του συνόλου των κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι κρίσιμες οντότητες. Για τον λόγο αυτόν, θα πρέπει να θεσπιστεί διαδικασία για την κοινοποίηση ορισμένων περιστατικών και να καθοριστούν παράμετροι για να καθορίζεται τότε η πραγματική ή δυνητική διαταραχή είναι σημαντική και θα πρέπει, ως εκ τούτου, να κοινοποιηθεί το περιστατικό. Δεδομένων των δυνητικών διασυννοριακών επιπτώσεων των εν λόγω διαταραχών, θα πρέπει να θεσπιστεί διαδικασία βάσει της οποίας τα κράτη μέλη θα ενημερώνουν τα άλλα θιγόμενα κράτη μέλη μέσω ενιαίων κέντρων επαφής.
- (26) Ενώ οι κρίσιμες οντότητες γενικά λειτουργούν ως μέρος ενός ολοένα και πιο διασυνδεδεμένου δικτύου παροχής υπηρεσιών και υποδομών και συχνά παρέχουν βασικές υπηρεσίες σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη, ορισμένες από αυτές είναι ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για την Ένωση διότι παρέχουν βασικές υπηρεσίες σε μεγάλο αριθμό κρατών μελών και, ως εκ τούτου, απαιτούν ειδική εποπτεία σε επίπεδο Ένωσης. Επομένως, θα πρέπει να θεσπιστούν κανόνες σχετικά με την ειδική εποπτεία των εν λόγω κρίσιμων οντοτήτων ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Οι κανόνες αυτοί δεν θίγουν τους κανόνες σχετικά με την εποπτεία και την επιβολή που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία.

³¹

Απόφαση της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2018, για τη σύσταση της πλατφόρμας της ΕΕ για την ασφάλεια των επιβατών σιδηροδρομικών μεταφορών από έκνομες ενέργειες (C/2018/4014).

- (27) Όταν οποιοδήποτε κράτος μέλος κρίνει ότι απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες για να είναι σε θέση να παράσχει συμβουλές σε κρίσιμη οντότητα προκειμένου αυτή να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της βάσει του κεφαλαίου III ή προκειμένου να αξιολογήσει τη συμμόρφωση κρίσιμης οντότητας ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος με τις εν λόγω υποχρεώσεις, η Επιτροπή, σε συμφωνία με το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η υποδομή της εν λόγω οντότητας, θα πρέπει να διοργανώνει συμβουλευτική αποστολή για την αξιολόγηση των μέτρων που έχει λάβει η οικεία οντότητα. Για τη διασφάλιση της ορθής διεξαγωγής των εν λόγω συμβουλευτικών αποστολών, θα πρέπει να θεσπιστούν συμπληρωματικοί κανόνες, ιδίως σχετικά με την οργάνωση και τη διεξαγωγή τους, τη συνέχεια που πρέπει να δίνεται και τις υποχρεώσεις των οικείων κρίσιμων οντοτήτων ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Οι συμβουλευτικές αποστολές θα πρέπει, με την επιφύλαξη της ανάγκης συμμόρφωσης του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιείται η συμβουλευτική αποστολή και της οικείας οντότητας με τους κανόνες της παρούσας οδηγίας, να διεξάγονται σύμφωνα με τους λεπτομερείς κανόνες της νομοθεσίας του εν λόγω κράτους μέλους, για παράδειγμα τους κανόνες σχετικά με τις ακριβείς προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την απόκτηση πρόσβασης στους οικείους χώρους ή έγγραφα, καθώς και σχετικά με τις δυνατότητες δικαστικής προσφυγής. Η ειδική εμπειρογνώσια που απαιτείται για τις αποστολές αυτού του είδους θα μπορούσε, κατά περίπτωση, να ζητείται μέσω του Κέντρου Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών.
- (28) Για την υποστήριξη της Επιτροπής και τη διευκόλυνση της στρατηγικής συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων βέλτιστων πρακτικών, σχετικά με τα ζητήματα που άπτονται της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να συσταθεί ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων ως ομάδα εμπειρογνομόνων της Επιτροπής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν να διασφαλίζουν την αποτελεσματική και αποδοτική συνεργασία μεταξύ των ορισθέντων εκπροσώπων των αρμόδιων αρχών τους στο πλαίσιο της ομάδας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων. Η ομάδα θα πρέπει να αρχίσει να ασκεί τα καθήκοντά της έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, ούτως ώστε να αποτελέσει ένα επιπλέον μέσο κατάλληλης συνεργασίας κατά την περίοδο μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.
- (29) Για την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας και χωρίς να θίγεται η νομική ευθύνη των κρατών μελών και των κρίσιμων οντοτήτων να διασφαλίσουν τη συμμόρφωσή τους με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους που προβλέπονται σε αυτήν, η Επιτροπή θα πρέπει, όταν το κρίνει απαραίτητο, να αναλαμβάνει ορισμένες υποστηρικτικές δραστηριότητες με στόχο τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης με τις εν λόγω υποχρεώσεις. Η Επιτροπή, όταν υποστηρίζει τα κράτη μέλη και τις κρίσιμες οντότητες στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να αξιοποιεί τις υφιστάμενες δομές και εργαλεία, όπως αυτά που προβλέπονται στο πλαίσιο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης και του ευρωπαϊκού δικτύου αναφοράς για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας.
- (30) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους διαθέτουν ορισμένες ειδικές εξουσίες για την ορθή εφαρμογή και επιβολή της παρούσας οδηγίας όσον αφορά τις κρίσιμες οντότητες, όταν οι εν λόγω οντότητες υπάγονται στη δικαιοδοσία τους όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία. Στις εν λόγω εξουσίες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται, ιδίως, η εξουσία να διενεργούν επιθεωρήσεις, εποπτεία και ελέγχους, να ζητούν από τις κρίσιμες οντότητες πληροφορίες και αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα μέτρα που έχουν λάβει προκειμένου να

συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις τους και, όταν είναι αναγκαίο, να εκδίδουν εντολές για την αποκατάσταση των παραβάσεων που εντοπίστηκαν. Τα κράτη μέλη, όταν εκδίδουν τέτοιες εντολές, δεν θα πρέπει να απαιτούν μέτρα που υπερβαίνουν τα αναγκαία και αναλογικά όρια για να επιτευχθεί η συμμόρφωση της οικείας κρίσιμης οντότητας, λαμβανομένων ιδίως υπόψη της σοβαρότητας της παράβασης και των οικονομικών δυνατοτήτων της κρίσιμης οντότητας. Γενικότερα, οι εξουσίες αυτές θα πρέπει να συνοδεύονται από κατάλληλες και αποτελεσματικές διασφαλίσεις που θα ορίζονται στο εθνικό δίκαιο, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης κρίσιμης οντότητας με τις υποχρεώσεις της σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, οι αρμόδιες αρχές που έχουν οριστεί βάσει της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να μπορούν να ζητήσουν από τις αρμόδιες αρχές που έχουν οριστεί βάσει της οδηγίας NIS 2 να αξιολογήσουν την κυβερνοασφάλεια της εν λόγω οντότητας. Οι εν λόγω αρμόδιες αρχές θα πρέπει να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν πληροφορίες για τον σκοπό αυτόν.

- (31) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη νέοι κίνδυνοι, τεχνολογικές εξελίξεις ή οι ιδιαιτερότητες ενός ή περισσότερων τομέων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να συμπληρώνει τα μέτρα ανθεκτικότητας που πρέπει να λαμβάνονται από τις κρίσιμες οντότητες καθορίζοντας περαιτέρω ορισμένα ή όλα τα εν λόγω μέτρα. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, και οι διαβουλεύσεις αυτές να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου³². Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (32) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³³.
- (33) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η διασφάλιση της παροχής εντός της εσωτερικής αγοράς υπηρεσιών που είναι βασικές για τη διατήρηση ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών ή οικονομικών δραστηριοτήτων και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων που παρέχουν τις εν λόγω υπηρεσίες, δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που

³² ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

³³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτών των στόχων.

(34) Επομένως, η οδηγία 2008/114/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθεί,
ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1 *Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής*

1. Η παρούσα οδηγία:
 - α) θεσπίζει υποχρεώσεις των κρατών μελών για λήψη ορισμένων μέτρων με στόχο τη διασφάλιση της παροχής, εντός της εσωτερικής αγοράς, υπηρεσιών οι οποίες είναι βασικές για τη διατήρηση ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών ή οικονομικών δραστηριοτήτων, ιδίως υποχρεώσεις προσδιορισμού των κρίσιμων οντοτήτων και των οντοτήτων που πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ισοδύναμες με τις κρίσιμες οντότητες ως προς ορισμένες πτυχές και διευκόλυνσης των εν λόγω οντοτήτων στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους·
 - β) θεσπίζει υποχρεώσεις των κρίσιμων οντοτήτων με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους και τη βελτίωση της ικανότητάς τους να παρέχουν τις εν λόγω υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά·
 - γ) θεσπίζει κανόνες σχετικά με την εποπτεία των κρίσιμων οντοτήτων και την επιβολή των κανόνων, καθώς και σχετικά με την ειδική εποπτεία των κρίσιμων οντοτήτων που θεωρείται ότι είναι ιδιαίτερης ευρωπαϊκής σημασίας.
2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε ζητήματα που διέπονται από την οδηγία (ΕΕ) XX/YY [προτεινόμενη οδηγία σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση· (στο εξής: οδηγία NIS 2)], με την επιφύλαξη του άρθρου 7.
3. Αν διατάξεις ειδικών τομεακών πράξεων του δικαίου της Ένωσης επιβάλλουν στις κρίσιμες οντότητες την υποχρέωση λήψης μέτρων όπως ορίζεται στο κεφάλαιο III και εφόσον οι εν λόγω απαιτήσεις είναι τουλάχιστον ισοδύναμες με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, οι σχετικές διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν εφαρμόζονται, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων σχετικά με την εποπτεία και την επιβολή του κεφαλαίου VI.
4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ, πληροφορίες που είναι απόρρητες σύμφωνα με ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες, όπως κανόνες περί επιχειρηματικού απορρήτου, ανταλλάσσονται με την Επιτροπή και άλλες αρμόδιες αρχές μόνο εφόσον η εν λόγω ανταλλαγή είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες περιορίζονται σε ό,τι είναι συναφές και αναλογικό προς τον σκοπό της εν λόγω ανταλλαγής. Η ανταλλαγή πληροφοριών διαφυλάσσει το απόρρητο αυτών των πληροφοριών και προστατεύει τα συμφέροντα ασφάλειας και τα εμπορικά συμφέροντα των κρίσιμων οντοτήτων.

Άρθρο 2 *Ορισμοί*

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «κρίσιμη οντότητα»: δημόσια ή ιδιωτική οντότητα είδους από τα αναφερόμενα στο παράρτημα η οποία έχει προσδιοριστεί ως τέτοια από κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 5·
- 2) «ανθεκτικότητα»: η ικανότητα πρόληψης, αντίστασης, μετριασμού, απορρόφησης, προσαρμογής και ανάκαμψης έναντι περιστατικού το οποίο διαταράσσει ή έχει τη δυνατότητα να διαταράξει τη λειτουργία κρίσιμης οντότητας·
- 3) «περιστατικό»: κάθε συμβάν που έχει τη δυνατότητα να διαταράξει ή που διαταράσσει τη λειτουργία της κρίσιμης οντότητας·
- 4) «υποδομή»: περιουσιακό στοιχείο, σύστημα ή μέρος τέτοιου το οποίο είναι απαραίτητο για την παροχή βασικής υπηρεσίας·
- 5) «βασική υπηρεσία»: υπηρεσία η οποία είναι βασική για τη διατήρηση ζωτικών κοινωνικών λειτουργιών ή οικονομικών δραστηριοτήτων·
- 6) «κίνδυνος»: κάθε περίσταση ή συμβάν με δυνητική δυσμενή επίπτωση στην ανθεκτικότητα κρίσιμων οντοτήτων·
- 7) «εκτίμηση κινδύνων»: μεθοδολογία για τον προσδιορισμό της φύσης και της έκτασης κινδύνου μέσω της ανάλυσης των δυνητικών απειλών και κινδύνων και της αξιολόγησης των υφιστάμενων συνθηκών τρωτότητας που θα μπορούσαν να διαταράξουν τη λειτουργία της κρίσιμης οντότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΘΝΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 3

Στρατηγική για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων

1. Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει, έως τις [τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας], στρατηγική για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων. Η εν λόγω στρατηγική καθορίζει στρατηγικούς στόχους και μέτρα πολιτικής με σκοπό την επίτευξη και τη διατήρηση υψηλού επιπέδου ανθεκτικότητας από μέρους των εν λόγω κρίσιμων οντοτήτων, τουλάχιστον στους τομείς που αναφέρονται στο παράρτημα.
2. Η στρατηγική περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) στρατηγικούς στόχους και προτεραιότητες με σκοπό την ενίσχυση της συνολικής ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, λαμβανομένων υπόψη των διασυννοριακών και διατομεακών αλληλεξαρτήσεων·
 - β) πλαίσιο διακυβέρνησης για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων και προτεραιοτήτων, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των διαφόρων αρχών, κρίσιμων οντοτήτων και άλλων μερών που συμμετέχουν στην υλοποίηση της στρατηγικής·
 - γ) περιγραφή των μέτρων που είναι απαραίτητα για την ενίσχυση της συνολικής ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων της διενέργειας εθνικής εκτίμησης κινδύνων, του προσδιορισμού των κρίσιμων οντοτήτων και των οντοτήτων που είναι ισοδύναμες των κρίσιμων οντοτήτων,

καθώς και των μέτρων υποστήριξης των κρίσιμων οντοτήτων που λαμβάνονται σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο·

- δ) πλαίσιο πολιτικής για ενισχυμένο συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων αρχών που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας οδηγίας και των αρμόδιων αρχών που ορίζονται σύμφωνα με την [οδηγία NIS 2] για τους σκοπούς της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με περιστατικά και απειλές στον κυβερνοχώρο, καθώς και της άσκησης εποπτικών καθηκόντων.

Η στρατηγική επικαιροποιείται όταν είναι απαραίτητο και τουλάχιστον ανά τετραετία.

3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τη στρατηγική τους και κάθε επικαιροποίηση της στρατηγικής τους στην Επιτροπή εντός τριών μηνών από την έγκρισή της.

Άρθρο 4

Εκτίμηση κινδύνων από τα κράτη μέλη

1. Οι αρμόδιες αρχές που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 καταρτίζουν κατάλογο των βασικών υπηρεσιών στους τομείς που αναφέρονται στο παράρτημα. Έως τις [τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] και, στη συνέχεια, όποτε είναι απαραίτητο και τουλάχιστον ανά τετραετία, διενεργούν εκτίμηση όλων των συναφών κινδύνων που ενδέχεται να επηρεάσουν την παροχή των εν λόγω βασικών υπηρεσιών, με σκοπό να προσδιορίσουν τις κρίσιμες οντότητες σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 και να συνδράμουν τις εν λόγω κρίσιμες οντότητες στη λήψη μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 11.

Η εκτίμηση κινδύνων λαμβάνει υπόψη όλους τους συναφείς φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων ατυχημάτων, φυσικών καταστροφών, έκτακτων καταστάσεων στη δημόσια υγεία και των ανταγωνιστικών απειλών, συμπεριλαμβανομένων των τρομοκρατικών εγκλημάτων σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁴.

2. Κατά τη διενέργεια της εκτίμησης κινδύνων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον:
- α) τη γενική εκτίμηση κινδύνων που έχει διενεργηθεί σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁵.
 - β) τις άλλες συναφείς εκτιμήσεις κινδύνων που έχουν διενεργηθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις των σχετικών ειδικών τομεακών πράξεων του δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων του κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού

³⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλασίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6).

³⁵ Απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 924).

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁶ και του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁷.

- γ) τους τυχόν κινδύνους που απορρέουν από τις εξαρτήσεις μεταξύ των τομέων που αναφέρονται στο παράρτημα, συμπεριλαμβανομένων των προερχόμενων από άλλα κράτη μέλη και τρίτες, καθώς και τον αντίκτυπο που μια διαταραχή σε έναν τομέα ενδέχεται να έχει σε άλλους τομείς·
- δ) τις τυχόν πληροφορίες σχετικά με περιστατικά που έχουν κοινοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 13.

Για τους σκοπούς του στοιχείου γ) του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη συνεργάζονται, κατά περίπτωση, με τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών και τρίτων χωρών.

3. Τα κράτη μέλη καθιστούν τα σχετικά στοιχεία της εκτίμησης κινδύνων της παραγράφου 1 διαθέσιμα στις κρίσιμες οντότητες που έχουν προσδιορίσει σύμφωνα με το άρθρο 5, προκειμένου να συνδράμουν τις εν λόγω κρίσιμες οντότητες στη διενέργεια της δικής τους εκτίμησης κινδύνων σύμφωνα με το άρθρο 10 και στη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητάς τους σύμφωνα με το άρθρο 11.
4. Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή στοιχεία σχετικά με τα είδη των κινδύνων που προσδιορίστηκαν και τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων κινδύνων, ανά τομέα και υποτομέα που αναφέρονται στο παράρτημα, έως τις [τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] και, στη συνέχεια, όποτε είναι απαραίτητο και τουλάχιστον ανά τετραετία.
5. Η Επιτροπή μπορεί, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να αναπτύξει προαιρετικό κοινό υπόδειγμα υποβολής στοιχείων για τους σκοπούς της συμμόρφωσης με την παράγραφο 4.

Άρθρο 5

Προσδιορισμός των κρίσιμων οντοτήτων

1. Έως τις [τρία έτη και τρεις μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις κρίσιμες οντότητες για κάθε τομέα και υποτομέα που αναφέρονται στο παράρτημα, εκτός των σημείων 3, 4 και 8.
2. Κατά τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνων του άρθρου 4 και εφαρμόζουν τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) η οντότητα παρέχει μία ή περισσότερες βασικές υπηρεσίες·
 - β) η παροχή της εν λόγω υπηρεσίας εξαρτάται από υποδομή η οποία βρίσκεται στο κράτος μέλος· και

³⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με την κατάργηση της οδηγίας 2005/89/ΕΚ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 1).

³⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010 (ΕΕ L 280 της 28.10.2017, σ. 1).

γ) τυχόν περιστατικό θα προκαλούσε σημαντική διαταραχή στην παροχή της υπηρεσίας ή άλλων βασικών υπηρεσιών στους τομείς που αναφέρονται στο παράρτημα οι οποίες εξαρτώνται από την υπηρεσία.

3. Κάθε κράτος μέλος καταρτίζει κατάλογο των κρίσιμων οντοτήτων που έχει προσδιορίσει και διασφαλίζει ότι οι εν λόγω κρίσιμες οντότητες ειδοποιούνται για τον προσδιορισμό τους ως κρίσιμων οντοτήτων εντός ενός μήνα από τον εν λόγω προσδιορισμό και ενημερώνονται για τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τα κεφάλαια II και III και για την ημερομηνία από την οποία εφαρμόζονται επί αυτών οι διατάξεις των εν λόγω κεφαλαίων.

Για τις οικείες κρίσιμες οντότητες, οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται από την ημερομηνία κοινοποίησης του προσδιορισμού και οι διατάξεις του κεφαλαίου III αρχίζουν να εφαρμόζονται έξι μήνες μετά την εν λόγω ημερομηνία.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους που έχουν οριστεί σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας οδηγίας κοινοποιούν στις αρμόδιες αρχές τις οποίες τα κράτη μέλη έχουν ορίσει σύμφωνα με το άρθρο 8 της [οδηγίας NIS 2] την ταυτότητα των κρίσιμων οντοτήτων που έχουν προσδιορίσει βάσει του παρόντος άρθρου εντός ενός μήνα από τον εν λόγω προσδιορισμό.
5. Μετά την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 3, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κρίσιμες οντότητες υποβάλλουν στις αρμόδιες αρχές τους που έχουν οριστεί σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας οδηγίας πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον έχουν προσδιοριστεί ως κρίσιμες οντότητες σε ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη. Αν οντότητα έχει προσδιοριστεί ως κρίσιμη οντότητα από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, τα εν λόγω κράτη μέλη διαβουλεύονται μεταξύ τους με στόχο τη μείωση της επιβάρυνσης της κρίσιμης οντότητας όσον αφορά τις υποχρεώσεις της βάσει του κεφαλαίου III.
6. Για τους σκοπούς του κεφαλαίου IV, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κρίσιμες οντότητες, μετά την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 3, παρέχουν πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές τους που έχουν οριστεί σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας οδηγίας σχετικά με το κατά πόσον παρέχουν βασικές υπηρεσίες προς ή εντός άνω του ενός τρίτου των κρατών μελών. Όταν συντρέχει τέτοια περίπτωση, το οικείο κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την ταυτότητα των εν λόγω κρίσιμων οντοτήτων.
7. Τα κράτη μέλη, όποτε είναι απαραίτητο και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον ανά τετραετία, επανεξετάζουν και, αν συντρέχει περίπτωση, επικαιροποιούν τον κατάλογο των προσδιορισμένων κρίσιμων οντοτήτων.

Όταν οι εν λόγω επικαιροποιήσεις έχουν ως αποτέλεσμα τον προσδιορισμό επιπρόσθετων κρίσιμων οντοτήτων, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 3, 4, 5 και 6. Επιπλέον, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οντότητες που δεν προσδιορίζονται πλέον ως κρίσιμες οντότητες κατόπιν τέτοιας επικαιροποίησης λαμβάνουν σχετική ειδοποίηση και ενημερώνονται ότι δεν υπέχουν πλέον τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο III από την παραλαβή της εν λόγω ειδοποίησης και εφεξής.

Άρθρο 6
Σημαντική διαταραχή

1. Κατά τον προσδιορισμό της σημαντικότητας της διαταραχής κατά το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) τον αριθμό των χρηστών που εξαρτώνται από την υπηρεσία που παρέχεται από την οντότητα·
 - β) την εξάρτηση άλλων τομέων που αναφέρονται στο παράρτημα από την εν λόγω υπηρεσία·
 - γ) τον αντίκτυπο που θα μπορούσαν να έχουν τα περιστατικά, από πλευράς μεγέθους και διάρκειας, σε οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες, στο περιβάλλον και στη δημόσια ασφάλεια·
 - δ) το μερίδιο αγοράς της οντότητας στην αγορά παροχής των εν λόγω υπηρεσιών·
 - ε) τη γεωγραφική περιοχή που θα μπορούσε να επηρεαστεί από ένα περιστατικό, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν διασυνοριακών επιπτώσεων·
 - στ) τη σημασία της οντότητας για τη διατήρηση επαρκούς επιπέδου της υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων εναλλακτικών μέσων για την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας.
2. Έως τις [τρία έτη και τρεις μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - α) τον κατάλογο των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1·
 - β) τον αριθμό των κρίσιμων οντοτήτων που προσδιορίστηκαν για κάθε τομέα και υποτομέα που αναφέρονται στο παράρτημα και την υπηρεσία ή τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 τις οποίες παρέχει κάθε οντότητα·
 - γ) τα τυχόν κατώτατα όρια που εφαρμόζονται για τον προσδιορισμό ενός ή περισσότερων από τα κριτήρια της παραγράφου 1.

Στη συνέχεια, υποβάλλουν τις εν λόγω πληροφορίες όποτε είναι απαραίτητο και τουλάχιστον ανά τετραετία.
3. Η Επιτροπή μπορεί, αφού ζητήσει τη γνώμη της ομάδας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων, να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για τη διευκόλυνση της εφαρμογής των κριτηρίων της παραγράφου 1, λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες της παραγράφου 2.

Άρθρο 7

Οντότητες ισοδύναμες των κρίσιμων οντοτήτων για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου

1. Όσον αφορά τους τομείς που αναφέρονται στα σημεία 3, 4 και 8 του παραρτήματος, έως τις [τρία έτη και τρεις μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις οντότητες που αντιμετωπίζονται ως ισοδύναμες των κρίσιμων οντοτήτων για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου. Εφαρμόζουν τις διατάξεις των άρθρων 3 και 4, του άρθρου 5 παράγραφοι 1 έως 4 και 7, και του άρθρου 9 ως προς τις εν λόγω οντότητες.
2. Όσον αφορά τις οντότητες στους τομείς που αναφέρονται στα σημεία 3 και 4 του παραρτήματος οι οποίες προσδιορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 8 παράγραφος 1, οι αρχές

που ορίζονται ως αρμόδιες αρχές είναι οι αρμόδιες αρχές που έχουν οριστεί σύμφωνα με το άρθρο 41 του [κανονισμού DORA].

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ειδοποιούνται, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, για τον προσδιορισμό τους ως οντοτήτων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8

Αρμόδιες αρχές και ενιαίο κέντρο επαφής

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές ως υπεύθυνες για την ορθή εφαρμογή και, όταν είναι απαραίτητο, την επιβολή των κανόνων της παρούσας οδηγίας σε εθνικό επίπεδο (στο εξής: αρμόδια αρχή). Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν συναφώς υφιστάμενη αρχή ή αρχές.

Αν ορίσουν περισσότερες από μία αρχές, καθορίζουν σαφώς τα αντίστοιχα καθήκοντα των εν λόγω αρχών και διασφαλίζουν ότι αυτές συνεργάζονται αποτελεσματικά για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους βάσει της παρούσας οδηγίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον ορισμό και τις δραστηριότητες του ενιαίου κέντρου επαφής της παραγράφου 2.

2. Κάθε κράτος μέλος ορίζει, εντός της αρμόδιας αρχής, ένα ενιαίο κέντρο επαφής το οποίο ασκεί καθήκοντα συνδέσμου για τη διασφάλιση της διασυνοριακής συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών και με την ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων του άρθρου 16 (στο εξής: ενιαίο κέντρο επαφής).

3. Έως τις [τρία έτη και έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] και σε ετήσια βάση στη συνέχεια, τα ενιαία κέντρα επαφής υποβάλλουν συνοπτική έκθεση στην Επιτροπή και την ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων σχετικά με τις κοινοποιήσεις που έχουν λάβει, συμπεριλαμβανομένων του αριθμού των κοινοποιήσεων, της φύσης των κοινοποιημένων περιστατικών και των μέτρων που λήφθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3.

4. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι η αρμόδια αρχή, συμπεριλαμβανομένου του ενιαίου κέντρου επαφής που έχει οριστεί εντός αυτής, έχει τις εξουσίες και επαρκείς οικονομικούς, ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους για να εκτελεί, με αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο, τα καθήκοντα που της ανατίθενται.

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους, όταν συντρέχει σχετική περίπτωση και σύμφωνα με την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία, διαβουλεύονται και συνεργάζονται με τις λοιπές σχετικές εθνικές αρχές, ιδίως τις αρμόδιες για την πολιτική προστασία, την επιβολή του νόμου και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και με τα συναφή ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κρίσιμων οντοτήτων.

6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους που έχουν οριστεί σύμφωνα με το παρόν άρθρο συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές που έχουν οριστεί σύμφωνα με την [οδηγία NIS 2] όσον αφορά τους κινδύνους κυβερνοασφάλειας και τα περιστατικά στον κυβερνοχώρο που επηρεάζουν κρίσιμες οντότητες, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται από τις αρμόδιες αρχές που έχουν οριστεί σύμφωνα με την [οδηγία NIS 2] σχετικά με κρίσιμες οντότητες.

7. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή τον ορισμό της αρμόδιας αρχής και του ενιαίου κέντρου επαφής εντός τριών μηνών από τον εν λόγω ορισμό,

συμπεριλαμβανομένων των επακριβών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους βάσει της παρούσας οδηγίας, των στοιχείων επικοινωνίας τους και κάθε τυχόν μεταγενέστερης μεταβολής τους. Κάθε κράτος μέλος δημοσιοποιεί τον ορισμό της αρμόδιας αρχής και του ενιαίου κέντρου επαφής.

8. Η Επιτροπή δημοσιεύει κατάλογο των ενιαίων κέντρων επαφής των κρατών μελών.

Άρθρο 9

Υποστήριξη των κρίσιμων οντοτήτων από τα κράτη μέλη

1. Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν τις κρίσιμες οντότητες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους. Η εν λόγω υποστήριξη μπορεί να συμπεριλαμβάνει την ανάπτυξη υλικού καθοδήγησης και μεθοδολογιών, την υποστήριξη της διοργάνωσης ασκήσεων για τον έλεγχο της ανθεκτικότητας και την παροχή κατάρτισης στο προσωπικό των κρίσιμων οντοτήτων.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται και ανταλλάσσουν πληροφορίες και ορθές πρακτικές με τις κρίσιμες οντότητες των τομέων που αναφέρονται στο παράρτημα.
3. Τα κράτη μέλη δημιουργούν εργαλεία ανταλλαγής πληροφοριών για την υποστήριξη της εθελοντικής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ κρίσιμων οντοτήτων σχετικά με ζητήματα που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, σύμφωνα με την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία, ιδίως στους τομείς του ανταγωνισμού και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 10

Εκτίμηση κινδύνων από τις κρίσιμες οντότητες

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κρίσιμες οντότητες διενεργούν, εντός έξι μηνών από τη λήψη της κοινοποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 και, στη συνέχεια, όποτε είναι απαραίτητο και τουλάχιστον ανά τετραετία, με βάση τις εκτιμήσεις κινδύνων των κρατών μελών και άλλες συναφείς πηγές πληροφοριών, εκτίμηση όλων των συναφών κινδύνων που ενδέχεται να διαταράξουν τη λειτουργία τους.

Η εκτίμηση κινδύνων καλύπτει όλους τους συναφείς κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 οι οποίοι θα μπορούσαν να προκαλέσουν διαταραχή της παροχής βασικών υπηρεσιών. Λαμβάνει υπόψη κάθε εξάρτηση άλλων τομέων που αναφέρονται στο παράρτημα από τη βασική υπηρεσία που παρέχεται από την κρίσιμη οντότητα, μεταξύ άλλων, αν συντρέχει περίπτωση, σε γειτονικά κράτη μέλη και τρίτες χώρες, καθώς και τον αντίκτυπο που μπορεί να έχει στη βασική υπηρεσία που παρέχεται από την κρίσιμη οντότητα τυχόν διαταραχή της παροχής βασικών υπηρεσιών σε έναν ή περισσότερους από τους εν λόγω τομείς.

Άρθρο 11

Μέτρα ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κρίσιμες οντότητες λαμβάνουν κατάλληλα και αναλογικά τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητάς τους, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που είναι αναγκαία για:
 - α) την πρόληψη της επέλευσης περιστατικών, μεταξύ άλλων μέσω μέτρων μείωσης του κινδύνου καταστροφών και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή·
 - β) τη διασφάλιση επαρκούς φυσικής προστασίας των ευαίσθητων περιοχών, εγκαταστάσεων και άλλων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων περιφράξεων, φραγμών, εργαλείων και διαδικασιών επιτήρησης περιμέτρου, καθώς και εξοπλισμού ανίχνευσης και ελέγχων πρόσβασης·
 - γ) την ικανότητα αντίστασης έναντι και τον μετριασμό των συνεπειών περιστατικών, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής διαδικασιών και πρωτοκόλλων διαχείρισης κινδύνων και κρίσεων, καθώς και διαδικασιών έγκαιρης προειδοποίησης·
 - δ) την ανάκαμψη από περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων μέτρων επιχειρησιακής συνέχειας και του προσδιορισμού εναλλακτικών αλυσίδων εφοδιασμού·
 - ε) τη διασφάλιση της κατάλληλης διαχείρισης ασφάλειας των εργαζομένων, μεταξύ άλλων μέσω του ορισμού κατηγοριών προσωπικού που επιτελεί κρίσιμες λειτουργίες, της θέσπισης δικαιωμάτων πρόσβασης σε ευαίσθητες περιοχές, εγκαταστάσεις και άλλες υποδομές, καθώς και σε ευαίσθητες πληροφορίες, και του προσδιορισμού ειδικών κατηγοριών προσωπικού με βάση το άρθρο 12·
 - στ) την ευαισθητοποίηση του οικείου προσωπικού για τα μέτρα των στοιχείων α) έως ε).
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κρίσιμες οντότητες διαθέτουν και εφαρμόζουν σχέδιο ανθεκτικότητας ή ισοδύναμο έγγραφο ή έγγραφα όπου περιγράφονται λεπτομερώς τα μέτρα που έχουν ληφθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1. Αν κρίσιμες οντότητες έχουν λάβει μέτρα σε εκπλήρωση υποχρεώσεων που προβλέπονται από άλλες πράξεις ενωσιακής νομοθεσίας τα οποία εμφανίζουν επίσης συνάφεια για τα μέτρα της παραγράφου 1, περιγράφουν και τα εν λόγω μέτρα στο σχέδιο ανθεκτικότητας ή στο ισοδύναμο έγγραφο ή έγγραφα.
3. Κατόπιν αιτήματος του κράτους μέλους που προσδιόρισε την κρίσιμη οντότητα και με τη σύμφωνη γνώμη της οικείας κρίσιμης οντότητας, η Επιτροπή διοργανώνει συμβουλευτικές αποστολές, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 15 παράγραφοι 4, 5, 7 και 8, για την παροχή συμβουλών στην οικεία κρίσιμη οντότητα όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της βάσει του κεφαλαίου III. Η συμβουλευτική αποστολή υποβάλλει έκθεση με τα πορίσματά της στην Επιτροπή, το εν λόγω κράτος μέλος και την οικεία κρίσιμη οντότητα.
4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 21 για τη συμπλήρωση της παραγράφου 1 μέσω της θέσπισης λεπτομερών κανόνων με τους οποίους προσδιορίζονται ορισμένα ή όλα τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο. Η Επιτροπή εκδίδει τις εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις στο μέτρο που είναι αναγκαίες για την

αποτελεσματική και συνεπή εφαρμογή της εν λόγω παραγράφου σύμφωνα με τους στόχους της παρούσας οδηγίας, λαμβάνοντας υπόψη κάθε σχετική εξέλιξη όσον αφορά τους κινδύνους, την τεχνολογία ή την παροχή των οικείων υπηρεσιών, καθώς και κάθε ιδιαιτερότητα που αφορά συγκεκριμένους τομείς ή είδη οντοτήτων.

5. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των απαραίτητων τεχνικών και μεθοδολογικών προδιαγραφών σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων της παραγράφου 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 20 παράγραφος 2.

Άρθρο 12 *Έλεγχοι ιστορικού*

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κρίσιμες οντότητες μπορούν να υποβάλλουν αιτήματα για ελέγχους ιστορικού όσον αφορά τα πρόσωπα που ανήκουν σε ορισμένες ειδικές κατηγορίες του προσωπικού τους, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που εξετάζονται για πρόσληψη σε θέσεις που εμπίπτουν στις εν λόγω κατηγορίες, καθώς και ότι τα εν λόγω αιτήματα αξιολογούνται ταχέως από τις αρχές που είναι αρμόδιες για τη διεξαγωγή των εν λόγω ελέγχων ιστορικού.
2. Σύμφωνα με την εφαρμοστέα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁸, ο έλεγχος ιστορικού που αναφέρεται στην παράγραφο 1:
 - α) πιστοποιεί την ταυτότητα του προσώπου βάσει αποδεικτικών εγγράφων·
 - β) καλύπτει τυχόν εγγραφές στο ποινικό μητρώο τουλάχιστον για τα προηγούμενα πέντε έτη και για μέγιστο διάστημα δέκα ετών, όσον αφορά εγκλήματα συναφή για την πρόσληψη σε συγκεκριμένη θέση, στο κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη ιθαγένειας του προσώπου και σε κάθε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα διαμονής του οικείου προσώπου κατά τη διάρκεια της εν λόγω χρονικής περιόδου·
 - γ) καλύπτει τον προηγούμενο εργασιακό βίο, την εκπαίδευση και τα τυχόν κενά στην εκπαίδευση ή τον εργασιακό βίο στο βιογραφικό του οικείου προσώπου τουλάχιστον για τα προηγούμενα πέντε έτη και για μέγιστο διάστημα δέκα ετών.

Όσον αφορά το στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρχές τους που είναι αρμόδιες για τη διεξαγωγή των ελέγχων ιστορικού λαμβάνουν τις πληροφορίες ποινικού μητρώου από άλλα κράτη μέλη μέσω του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS), σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στην απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου και, κατά περίπτωση, στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/816 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁹. Οι κεντρικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 3 της ως άνω απόφασης-πλαισίου και στο άρθρο 3 παράγραφος 5 του ως άνω κανονισμού απαντούν σε αιτήματα τέτοιων πληροφοριών εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία λήψης του αιτήματος.

³⁸ EE L 119 της 4.5.2016, σ. 1.

³⁹ EE L 135 της 22.5.2019, σ. 1.

3. Σύμφωνα με την εφαρμοστέα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι έλεγχος ιστορικού της παραγράφου 1 μπορεί επίσης να επεκταθεί, βάσει δεόντως δικαιολογημένου αιτήματος της κρίσιμης οντότητας, για την άντληση πληροφοριών ασφάλειας και οποιωνδήποτε άλλων διαθέσιμων αντικειμενικών πληροφοριών που μπορεί να είναι απαραίτητες για την εξακρίβωση της καταλληλότητας του οικείου προσώπου να εργαστεί στη θέση σε σχέση με την οποία η κρίσιμη οντότητα ζήτησε εκτενή έλεγχο ιστορικού.

Άρθρο 13

Κοινοποίηση περιστατικών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κρίσιμες οντότητες κοινοποιούν στην αρμόδια αρχή, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, τα περιστατικά τα οποία διαταράσσουν σημαντικά ή έχουν τη δυνατότητα να διαταράξουν σημαντικά τη λειτουργία τους. Οι κοινοποιήσεις περιλαμβάνουν όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες που είναι απαραίτητες προκειμένου να δοθεί στην αρμόδια αρχή η δυνατότητα να κατανοήσει τη φύση, την αιτία και τις πιθανές συνέπειες του περιστατικού, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας προσδιορισμού του τυχόν διασυνοριακού αντικτύπου του περιστατικού. Η εν λόγω κοινοποίηση δεν συνεπάγεται αυξημένη ευθύνη για τις κρίσιμες οντότητες.
2. Για να προσδιοριστεί η σημαντικότητα της διαταραχής ή της δυνητικής διαταραχής της λειτουργίας της κρίσιμης οντότητας ως αποτέλεσμα περιστατικού, λαμβάνονται υπόψη ιδίως οι ακόλουθες παράμετροι:
 - α) ο αριθμός των χρηστών που επηρεάζονται από τη διαταραχή ή δυνητική διαταραχή·
 - β) η διάρκεια της διαταραχής ή η αναμενόμενη διάρκεια δυνητικής διαταραχής·
 - γ) η γεωγραφική περιοχή που επηρεάζεται από τη διαταραχή ή δυνητική διαταραχή.
3. Με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται στην κοινοποίηση από την κρίσιμη οντότητα, η αρμόδια αρχή, μέσω του οικείου ενιαίου κέντρου επαφής, ενημερώνει το ενιαίο κέντρο επαφής των άλλων επηρεαζόμενων κρατών μελών, αν το περιστατικό έχει ή ενδέχεται να έχει σημαντικό αντίκτυπο σε κρίσιμες οντότητες και στη συνέχεια της παροχής βασικών υπηρεσιών σε ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη.

Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή εθνική νομοθεσία που συνάδει με την ενωσιακή νομοθεσία, τα ενιαία κέντρα επαφής χειρίζονται τις πληροφορίες με τρόπο που σέβεται την εμπιστευτικότητά τους και προστατεύει τα συμφέροντα ασφάλειας και τα εμπορικά συμφέροντα της οικείας κρίσιμης οντότητας.
4. Το συντομότερο δυνατόν μετά τη λήψη της κοινοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 1, η αρμόδια αρχή παρέχει στην κρίσιμη οντότητα που απέστειλε την κοινοποίηση σχετικές πληροφορίες για τη συνέχεια που δόθηκε στην κοινοποίησή της, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν την αποτελεσματική αντιμετώπιση του περιστατικού από την κρίσιμη οντότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV
ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Άρθρο 14

Κρίσιμες οντότητες ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

1. Οι κρίσιμες οντότητες ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος υπόκεινται σε ειδική εποπτεία, σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο.
2. Οντότητα θεωρείται κρίσιμη οντότητα ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος όταν έχει προσδιοριστεί ως κρίσιμη οντότητα, παρέχει βασικές υπηρεσίες προς ή εντός άνω του ενός τρίτου των κρατών μελών και έχει κοινοποιηθεί ως τέτοια στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 6, αντίστοιχα.
3. Η Επιτροπή, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά τη λήψη της κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 6, ειδοποιεί την οικεία οντότητα ότι θεωρείται κρίσιμη οντότητα ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ενημερώνοντάς την για τις υποχρεώσεις της βάσει του παρόντος κεφαλαίου και την ημερομηνία από την οποία ισχύουν για αυτήν οι εν λόγω υποχρεώσεις.

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται στην οικεία κρίσιμη οντότητα ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος από την ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω ειδοποίησης.

Άρθρο 15

Ειδική εποπτεία

1. Κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσότερων κρατών μελών ή της Επιτροπής, το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η υποδομή της κρίσιμης οντότητας ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ενημερώνει, από κοινού με την εν λόγω οντότητα, την Επιτροπή και την ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων για το αποτέλεσμα της εκτίμησης κινδύνων που διενεργήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 10 και τα μέτρα που λήφθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 11.

Το εν λόγω κράτος μέλος ενημερώνει επίσης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την Επιτροπή και την ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων για τα τυχόν μέτρα εποπτείας ή επιβολής, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν αξιολογήσεων της συμμόρφωσης ή εντολών που έχουν εκδοθεί, τα οποία έχει λάβει η αρμόδια αρχή του σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19 αναφορικά με την εν λόγω οντότητα.

2. Κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσότερων κρατών μελών ή με δική της πρωτοβουλία, και σε συμφωνία με το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η υποδομή της κρίσιμης οντότητας ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, η Επιτροπή διοργανώνει συμβουλευτική αποστολή για την αξιολόγηση των μέτρων που έλαβε η εν λόγω οντότητα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της βάσει του κεφαλαίου III. Αν απαιτείται, οι συμβουλευτικές αποστολές μπορούν να ζητούν ειδική εμπειρογνώσια σε θέματα διαχείρισης κινδύνων καταστροφής μέσω του Κέντρου Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών.
3. Η συμβουλευτική αποστολή υποβάλλει έκθεση με τα πορίσματά της στην Επιτροπή, την ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων και την οικεία κρίσιμη οντότητα ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση της συμβουλευτικής αποστολής.

Η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων αναλύει την έκθεση και, αν είναι απαραίτητο, υποβάλλει στην Επιτροπή τη γνώμη της σχετικά με το κατά πόσον η οικεία κρίσιμη οντότητα ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις της βάσει του κεφαλαίου III και, κατά περίπτωση, ποια μέτρα θα μπορούσαν να ληφθούν για να βελτιωθεί η ανθεκτικότητα της εν λόγω οντότητας.

Η Επιτροπή, βάσει της εν λόγω γνώμης, ανακοινώνει στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η υποδομή της εν λόγω οντότητας, στην ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων και στην οικεία οντότητα τις απόψεις της όσον αφορά το κατά πόσον η εν λόγω οντότητα συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις της βάσει του κεφαλαίου III και, κατά περίπτωση, ποια μέτρα θα μπορούσαν να ληφθούν για να βελτιωθεί η ανθεκτικότητα της εν λόγω οντότητας.

Το οικείο κράτος μέλος λαμβάνει δεόντως υπόψη τις εν λόγω απόψεις και παρέχει πληροφορίες στην Επιτροπή και στην ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων σχετικά με τα τυχόν μέτρα που έχει λάβει σύμφωνα με την ανακοίνωση.

4. Κάθε συμβουλευτική αποστολή απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη και εκπροσώπους της Επιτροπής. Τα κράτη μέλη μπορούν να προτείνουν υποψηφίους για να συμμετάσχουν σε συμβουλευτική αποστολή. Η Επιτροπή επιλέγει και διορίζει τα μέλη κάθε συμβουλευτικής αποστολής βάσει της επαγγελματικής ιδιότητάς τους και διασφαλίζοντας γεωγραφικά ισορροπημένη εκπροσώπηση των κρατών μελών. Η Επιτροπή βαρύνεται με τις δαπάνες συμμετοχής στη συμβουλευτική αποστολή.

Η Επιτροπή οργανώνει το πρόγραμμα της εκάστοτε συμβουλευτικής αποστολής, σε συνεννόηση με τα μέλη της συγκεκριμένης συμβουλευτικής αποστολής και σε συμφωνία με το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η υποδομή της οικείας κρίσιμης οντότητας ή κρίσιμης οντότητας ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.

5. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη στην οποία καθορίζονται κανόνες σχετικά με τις διαδικαστικές ρυθμίσεις για τη διεξαγωγή των συμβουλευτικών αποστολών και την υποβολή των σχετικών εκθέσεων. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 20 παράγραφος 2.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η οικεία κρίσιμη οντότητα ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος παρέχει στη συμβουλευτική αποστολή πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες, τα συστήματα και τις εγκαταστάσεις που σχετίζονται με την παροχή των βασικών υπηρεσιών της, όπως απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων της.
7. Η συμβουλευτική αποστολή διεξάγεται σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται η εν λόγω υποδομή.
8. Κατά τη διοργάνωση των συμβουλευτικών αποστολών, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις τυχόν εκθέσεις που έχουν καταρτιστεί στο πλαίσιο επιθεωρήσεων που διεξήγαγε η Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 300/2008 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 725/2004 και τις τυχόν εκθέσεις που έχουν καταρτιστεί στο πλαίσιο παρακολούθησης που διενήργησε η Επιτροπή σύμφωνα με την οδηγία 2005/65/ΕΚ όσον αφορά την κρίσιμη οντότητα ή την κρίσιμη οντότητα ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, κατά περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 16

Ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων

1. Ιδρύεται ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων από τις [έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας]. Η εν λόγω ομάδα υποστηρίζει την Επιτροπή και διευκολύνει τη στρατηγική συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών σε ζητήματα σχετικά με την παρούσα οδηγία.
2. Η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής. Όταν είναι σκόπιμο για την εκτέλεση των καθηκόντων της, η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων μπορεί να προσκαλεί εκπροσώπους ενδιαφερόμενων μερών να συμμετάσχουν στις εργασίες της.

Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής προεδρεύει της ομάδας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων.
3. Η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων έχει τα ακόλουθα καθήκοντα:
 - α) υποστηρίζει την Επιτροπή κατά την παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητάς τους να συμβάλλουν στη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία·
 - β) αξιολογεί τις στρατηγικές για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 και προσδιορίζει βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά τις εν λόγω στρατηγικές·
 - γ) διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 5, μεταξύ άλλων σε σχέση με τις διασυνοριακές εξαρτήσεις και όσον αφορά κινδύνους και περιστατικά·
 - δ) συμβάλλει στην κατάρτιση των κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 και οποιωνδήποτε κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, εφόσον της ζητηθεί·
 - ε) εξετάζει σε ετήσια βάση τις συνοπτικές εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3·
 - στ) ανταλλάσσει βέλτιστες πρακτικές σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά την κοινοποίηση περιστατικών κατά το άρθρο 13·
 - ζ) αναλύει και παρέχει συμβουλές σχετικά με τις εκθέσεις των συμβουλευτικών αποστολών σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3·
 - η) ανταλλάσσει πληροφορίες και βέλτιστες πρακτικές για την έρευνα και την ανάπτυξη σχετικά με την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία·
 - θ) κατά περίπτωση, ανταλλάσσει πληροφορίες για ζητήματα ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων με τα αρμόδια θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης.

4. Έως τις [24 μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] και στη συνέχεια ανά διετία, η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων καταρτίζει πρόγραμμα εργασιών, σύμφωνα προς τις απαιτήσεις και τους στόχους της παρούσας οδηγίας, σχετικά με τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν για την επίτευξη των στόχων και την εκτέλεση των καθηκόντων της.
5. Η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων συνεδριάζει τακτικά και τουλάχιστον μία φορά ετησίως με την ομάδα συνεργασίας που έχει συσταθεί βάσει της [οδηγίας NIS 2] για την προώθηση της στρατηγικής συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών.
6. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν τις διαδικαστικές ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία της ομάδας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 20 παράγραφος 2.
7. Η Επιτροπή διαβιβάζει στην ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων συνοπτική έκθεση σχετικά με τις πληροφορίες που παρείχαν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 και το άρθρο 4 παράγραφος 4 έως τις [τρία έτη και έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] και, στη συνέχεια, όποτε είναι απαραίτητο και τουλάχιστον ανά τετραετία.

Άρθρο 17

Παροχή υποστήριξης στις αρμόδιες αρχές και τις κρίσιμες οντότητες από την Επιτροπή

1. Η Επιτροπή υποστηρίζει, κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη και τις κρίσιμες οντότητες για τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις τους βάσει της παρούσας οδηγίας, ιδίως μέσω της εκπόνησης ενωσιακού επιπέδου επισκόπησης των διασυννοριακών και διατομεακών κινδύνων για την παροχή βασικών υπηρεσιών, της διοργάνωσης των συμβουλευτικών αποστολών που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 και το άρθρο 15 παράγραφος 3, καθώς και της διευκόλυνσης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ εμπειρογνομόνων σε ολόκληρη την Ένωση.
2. Η Επιτροπή συμπληρώνει τις δραστηριότητες των κρατών μελών που αναφέρονται στο άρθρο 9 μέσω της ανάπτυξης βέλτιστων πρακτικών και μεθοδολογιών, καθώς και μέσω της ανάπτυξης διασυννοριακών δραστηριοτήτων κατάρτισης και ασκήσεων δοκιμής της ανθεκτικότητας κρίσιμων οντοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ

Άρθρο 18

Εφαρμογή και επιβολή

1. Για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των οντοτήτων που τα κράτη μέλη προσδιόρισαν ως κρίσιμες οντότητες σύμφωνα με το άρθρο 5 με τις υποχρεώσεις τους βάσει της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους έχουν τις εξουσίες και τα μέσα για να:
 - α) διεξάγουν επιτόπιες επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων που η κρίσιμη οντότητα χρησιμοποιεί για την παροχή των βασικών υπηρεσιών της και μη επιτόπια

εποπτεία των μέτρων που λαμβάνουν οι κρίσιμες οντότητες σύμφωνα με το άρθρο 11·

- β) διεξάγουν ή δίνουν εντολή για ελέγχους αναφορικά με τις εν λόγω οντότητες.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους έχουν τις εξουσίες και τα μέσα για να απαιτούν, όταν είναι αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, από τις οντότητες που έχουν προσδιορίσει ως κρίσιμες οντότητες σύμφωνα με το άρθρο 5, να υποβάλουν, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος που καθορίζουν οι εν λόγω αρχές:
- α) τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την αξιολόγηση του κατά πόσον τα μέτρα που οι εν λόγω οντότητες έλαβαν για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητάς τους πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 11·
- β) στοιχεία που να αποδεικνύουν την πραγματική εφαρμογή των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων ελέγχου που έχει διενεργηθεί από ανεξάρτητο και αναγνωρισμένο ανεξάρτητο ελεγκτή, επιλεγμένο από την εν λόγω οντότητα, με δαπάνες αυτής.
- Όταν ζητούν τις εν λόγω πληροφορίες, οι αρμόδιες αρχές δηλώνουν τον σκοπό για τον οποίο τις ζητούν και προσδιορίζουν τις πληροφορίες που ζητούνται.
3. Χωρίς να θίγεται η δυνατότητα επιβολής κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 19, οι αρμόδιες αρχές μπορούν, μετά τα μέτρα εποπτείας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ή την αξιολόγηση των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 2, να δίνουν στις οικείες κρίσιμες οντότητες εντολή για τη λήψη των αναγκαίων και αναλογικών μέτρων για την αποκατάσταση κάθε εντοπισθείσας παράβασης της παρούσας οδηγίας, εντός εύλογης προθεσμίας που καθορίζεται από τις εν λόγω αρχές, και για την υποβολή στις εν λόγω αρχές πληροφοριών σχετικά με τα μέτρα που έλαβαν. Οι εν λόγω εντολές λαμβάνουν υπόψη ιδίως τη σοβαρότητα της παράβασης.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εξουσίες που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 μπορούν να ασκηθούν μόνο υπό τους όρους κατάλληλων διασφαλίσεων. Οι εν λόγω διασφαλίσεις εγγυώνται, ιδίως, ότι η άσκηση των εξουσιών αυτών πραγματοποιείται με αντικειμενικό, διαφανή και αναλογικό τρόπο και ότι διασφαλίζονται δεόντως τα δικαιώματα και τα έννομα συμφέροντα των επηρεαζόμενων κρίσιμων οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων ακρόασης, άμυνας και πραγματικής προσφυγής σε ανεξάρτητο δικαστήριο.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν αρμόδια αρχή αξιολογεί τη συμμόρφωση κρίσιμης οντότητας σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους οι οποίες έχουν οριστεί βάσει της [οδηγίας NIS 2] και μπορεί να ζητήσει από τις εν λόγω αρχές να αξιολογήσουν την κυβερνοασφάλεια της εν λόγω οντότητας, και ότι οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους και ανταλλάσσουν πληροφορίες για τον σκοπό αυτόν.

Άρθρο 19 *Κυρώσεις*

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβάσεων των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν

τις εν λόγω διατάξεις στην Επιτροπή το αργότερο έως τις [δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20 *Διαδικασία επιτροπής*

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Σε περίπτωση παραπομπής στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 21 *Άσκηση της εξουσιοδότησης*

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 11 παράγραφος 4 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας ή από οποιαδήποτε άλλη ημερομηνία ορίσουν οι συννομοθέτες.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 4 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που καθορίζεται στην απόφαση. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 4 τίθεται σε ισχύ μόνο αν δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα κοινοποίησης της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 22
Υποβολή εκθέσεων και επανεξέταση

Η Επιτροπή υποβάλλει, έως τις [54 μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας], έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στην οποία αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία.

Η Επιτροπή προβαίνει σε περιοδική επανεξέταση της λειτουργίας της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Στην έκθεση αξιολογούνται, ιδίως, ο αντίκτυπος και η προστιθέμενη αξία της παρούσας οδηγίας όσον αφορά τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων και το κατά πόσον το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας θα πρέπει να επεκταθεί ούτως ώστε να καλύπτει και άλλους τομείς ή υποτομείς. Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται έως τις [έξι έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] και αξιολογεί ιδίως το κατά πόσον θα πρέπει να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας ούτως ώστε να συμπεριλάβει τον τομέα της παραγωγής, μεταποίησης και διανομής τροφίμων.

Άρθρο 23
Κατάργηση της οδηγίας 2008/114/EK

Η οδηγία 2008/114/EK καταργείται από την [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Άρθρο 24
Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο έως τις [18 μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας], τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις εν λόγω διατάξεις από τις [δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας + μία ημέρα].

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 25
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 26
Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Ασφάλεια

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

☐ νέα δράση

☐ νέα δράση έπεται από δοκιμαστικό έργο / προπαρασκευαστική ενέργεια⁴⁰

☒ την παράταση υφιστάμενης δράσης

☐ συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

Οι διαχειριστές υποδομών ζωτικής σημασίας παρέχουν υπηρεσίες σε διάφορους τομείς (όπως οι μεταφορές, η ενέργεια, η υγεία, το νερό κ.λπ.) οι οποίες είναι απαραίτητες για ζωτικές κοινωνικές λειτουργίες και οικονομικές δραστηριότητες. Επομένως, οι εν λόγω διαχειριστές πρέπει να είναι ανθεκτικοί, δηλαδή επαρκώς προστατευμένοι, αλλά και να μπορούν να αποκαθιστούν γρήγορα τη λειτουργία τους σε περίπτωση διαταραχής.

Γενικός στόχος της πρότασης είναι να ενισχύσει την ανθεκτικότητα αυτών των διαχειριστών (που αναφέρονται στην παρούσα ως «κρίσιμες οντότητες») έναντι σειράς φυσικών και ανθρωπογενών, εκούσιων ή ακούσιων κινδύνων.

1.4.2. Ειδικοί στόχοι

Η πρωτοβουλία επιδιώκει τέσσερις ειδικούς στόχους:

— να διασφαλίσει υψηλότερο επίπεδο κατανόησης των κινδύνων και των αλληλεξαρτήσεων που αντιμετωπίζουν οι κρίσιμες οντότητες, καθώς και των μέσων αντιμετώπισής τους·

— να διασφαλίσει ότι όλες οι σχετικές οντότητες χαρακτηρίζονται «κρίσιμες οντότητες» από τις αρχές των κρατών μελών·

— να διασφαλίσει ότι στις δημόσιες πολιτικές και τις επιχειρησιακές πρακτικές συμπεριλαμβάνεται το πλήρες φάσμα των δραστηριοτήτων ανθεκτικότητας·

— να ενισχύσει τις ικανότητες και να βελτιώσει τη συνεργασία και την επικοινωνία μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών.

Οι στόχοι αυτοί θα συμβάλουν στην επίτευξη του γενικού στόχου της πρωτοβουλίας.

⁴⁰

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους/τις στοχευόμενους/-ες δικαιούχους/ομάδες.

Η πρωτοβουλία αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην ασφάλεια των κρίσιμων οντοτήτων, οι οποίες θα καταστούν ανθεκτικότερες σε κινδύνους και διαταραχές. Θα μπορούν να μετριάσουν καλύτερα τους κινδύνους, να αντιμετωπίζουν δυνητικές διαταραχές και να ελαχιστοποιούν τις αρνητικές επιπτώσεις στις περιπτώσεις στις οποίες λαμβάνουν χώρα περιστατικά.

Η βελτίωση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων θα συνεπαχθεί επίσης αύξηση της αξιοπιστίας της λειτουργίας τους και διασφάλιση της συνεχούς παροχής των υπηρεσιών τους σε πολλούς ζωτικής σημασίας τομείς, γεγονός που θα συμβάλει στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Αυτό, με τη σειρά του, θα έχει θετικό αντίκτυπο για το ευρύ κοινό και τις επιχειρήσεις, καθώς βασίζονται σε αυτές τις υπηρεσίες στο πλαίσιο των καθημερινών δραστηριοτήτων τους.

Οι δημόσιες αρχές θα επωφεληθούν επίσης από τη σταθερότητα που θα δημιουργεί η ομαλή λειτουργία βασικών οικονομικών δραστηριοτήτων και η σταθερή παροχή βασικών υπηρεσιών στους πολίτες τους.

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων θα συνδέονται με τους ειδικούς στόχους της πρωτοβουλίας:

— ο αριθμός και η εμβέλεια των εκτιμήσεων κινδύνων που θα διενεργούν οι αρχές και οι κρίσιμες οντότητες θα αποτελούν δείκτη της καλύτερης κατανόησης των κινδύνων από τους βασικούς παράγοντες,

— ο αριθμός των «κρίσιμων οντοτήτων» που θα έχουν προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη θα αντικατοπτρίζει την πληρότητα της κάλυψης από τις πολιτικές για τις υποδομές ζωτικής σημασίας,

— η ενσωμάτωση της διάστασης της ανθεκτικότητας στις δημόσιες πολιτικές και την επιχειρησιακή πρακτική θα αντικατοπτρίζεται στις εθνικές στρατηγικές και τα μέτρα ανθεκτικότητας που θα λαμβάνουν οι κρίσιμες οντότητες,

— οι βελτιώσεις όσον αφορά τις ικανότητες και τη συνεργασία θα αξιολογούνται με βάση τις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων και τις πρωτοβουλίες συνεργασίας που θα αναπτύσσονται.

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Για την εκπλήρωση των απαιτήσεων της πρωτοβουλίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει, σε βραχυπρόθεσμο έως μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, να αναπτύξουν στρατηγική για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων· να διενεργήσουν εθνική εκτίμηση κινδύνων· και να προσδιορίσουν ποιοι διαχειριστές είναι «κρίσιμες οντότητες» με βάση τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνων και συγκεκριμένα κριτήρια. Αυτές οι δραστηριότητες θα διενεργούνται τακτικά, όποτε είναι αναγκαίο, και τουλάχιστον ανά τετραετία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να θεσπίσουν μηχανισμούς συνεργασίας μεταξύ των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών.

Οι διαχειριστές που χαρακτηρίζονται «κρίσιμες οντότητες» θα πρέπει, σε βραχυπρόθεσμο έως μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, να διεξαγάγουν δική τους εκτίμηση των κινδύνων· να λάβουν κατάλληλα και αναλογικά τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητάς τους· και να κοινοποιούν τα περιστατικά στις αρμόδιες αρχές.

- 1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Λόγοι για ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο (εκ των προτέρων):

Στόχος της παρούσας πρωτοβουλίας είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων έναντι σειράς κινδύνων. Ο στόχος αυτός δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη ενεργώντας μόνα τους· η δράση της ΕΕ είναι δικαιολογημένη λόγω της κοινής φύσης των κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι κρίσιμες οντότητες· του διακρατικού χαρακτήρα των υπηρεσιών που παρέχουν· και των αλληλεξαρτήσεων και συνδέσεων μεταξύ τους (σε διατομεακό και σε διασυνοριακό επίπεδο). Αυτό σημαίνει ότι τυχόν τρωτότητα ή διαταραχή μίας μεμονωμένης εγκατάστασης μπορεί να προκαλέσει διαταραχή σε διάφορους τομείς και πέραν των συνόρων.

Αναμενόμενη προστιθέμενη αξία της Ένωσης (εκ των υστέρων):

Σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάσταση, η προτεινόμενη πρωτοβουλία θα προσθέσει αξία ιδίως μέσω:

- της θέσπισης γενικού πλαισίου το οποίο θα προάγει τη στενότερη ευθυγράμμιση των πολιτικών των κρατών μελών (συνέπεια στο τομεακό πεδίο εφαρμογής, στα κριτήρια χαρακτηρισμού των κρίσιμων οντοτήτων, κοινές απαιτήσεις όσον αφορά τις εκτιμήσεις κινδύνων),
- της διασφάλισης της λήψης κατάλληλων μέτρων ανθεκτικότητας από τις κρίσιμες οντότητες,
- της συγκέντρωσης γνώσεων και εμπειρογνωσίας από ολόκληρη την ΕΕ που θα βελτιστοποιήσει την αντίδραση των κρίσιμων οντοτήτων και των αρχών,
- της μείωσης των διαφορών μεταξύ των κρατών μελών και της αναβάθμισης της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων σε ολόκληρη την ΕΕ.

- 1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Η πρόταση βασίζεται στα διδάγματα που αντλήθηκαν από την εφαρμογή της οδηγίας σχετικά με τις ευρωπαϊκές υποδομές ζωτικής σημασίας (οδηγία 2008/114/ΕΚ) και την αξιολόγησή της [SWD(2019) 308].

- 1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Η παρούσα πρόταση αποτελεί ένα από τα δομικά στοιχεία της νέας στρατηγικής της ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας, που έχει στόχο την επίτευξη ενός διαχρονικού περιβάλλοντος ασφάλειας.

Είναι δυνατή η ανάπτυξη συνεργειών με τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης όσον αφορά την πρόληψη, τον μετριασμό και τη διαχείριση καταστροφών.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

☐ περιορισμένη διάρκεια

☐ με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE

☐ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις πληρωμών.

☒ απεριόριστη διάρκεια

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το 2021 έως το 2027,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης⁴¹

☒ Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

☒ από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης

☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☒ Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

☐ Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει

☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)

☐ στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού

☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου

☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις

☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις

☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη

Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».

Παρατηρήσεις

⁴¹

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

Η άμεση διαχείριση θα καλύπτει κυρίως: διοικητικές δαπάνες για τη ΓΔ HOME, διοικητικές ρυθμίσεις με το JRC, επιχορηγήσεις υπό τη διαχείριση της Επιτροπής.

Η επιμερισμένη διαχείριση θα καλύπτει: έργα υπό επιμερισμένη διαχείριση: τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν στρατηγική και εκτίμηση κινδύνων, και μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα οικεία εθνικά κονδύλια για τους σκοπούς αυτούς.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Σύμφωνα με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του ειδικού μέσου της Ένωσης στον τομέα της ασφάλειας [COM(2018) 472 final]:

Επιμερισμένη διαχείριση:

Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για το πρόγραμμά του και διασφαλίζει την ποιότητα και την αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης και των δεδομένων για τους δείκτες, σύμφωνα με τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ). Προκειμένου να διευκολυνθεί η ταχεία έναρξη της υλοποίησης, είναι δυνατόν να διατηρηθούν υφιστάμενα και εύρυθμα λειτουργούντα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου στην επόμενη περίοδο προγραμματισμού.

Στο πλαίσιο αυτό, θα ζητηθεί από τα κράτη μέλη να συστήσουν επιτροπή παρακολούθησης στην οποία θα συμμετέχει η Επιτροπή με συμβουλευτική ιδιότητα. Η επιτροπή παρακολούθησης θα συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά ετησίως. Θα εξετάζει όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την πρόοδο του προγράμματος όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του.

Τα κράτη μέλη θα αποστέλλουν ετήσια έκθεση επιδόσεων στην οποία θα περιέχονται πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται σε σχέση με την υλοποίηση του προγράμματος και την επίτευξη των στόχων και των οροσήμων. Στην έκθεση θα πρέπει επίσης να τίθενται τυχόν ζητήματα που επηρεάζουν τις επιδόσεις του προγράμματος και να περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπισή τους.

Στο τέλος της περιόδου, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει τελική έκθεση επιδόσεων. Η τελική έκθεση θα πρέπει να εστιάζει στην πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και θα πρέπει να παρουσιάζει τα βασικά ζητήματα που επηρέασαν τις επιδόσεις του προγράμματος, τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση των εν λόγω ζητημάτων και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων αυτών. Επιπλέον, θα πρέπει να παρουσιάζει τη συμβολή του προγράμματος στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που επισημαίνονται στις σχετικές συστάσεις της ΕΕ που απευθύνονται στο κράτος μέλος, την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων, τα πορίσματα των σχετικών αξιολογήσεων και της παρακολούθησης των εν λόγω συμπερασμάτων, καθώς και τα αποτελέσματα των δράσεων επικοινωνίας.

Σύμφωνα με το σχέδιο πρότασης ΚΚΔ, κάθε κράτος μέλος αποστέλλει σε ετήσια βάση δέσμη εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, που περιλαμβάνει τους ετήσιους λογαριασμούς, τη διαχειριστική δήλωση και τη γνωμοδότηση της ελεγκτικής αρχής όσον αφορά τους λογαριασμούς, την ετήσια έκθεση ελέγχου που απαιτείται από το άρθρο 92 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του ΚΚΔ, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που δηλώθηκαν στους ετήσιους λογαριασμούς. Η εν λόγω δέσμη εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας θα χρησιμοποιείται από την Επιτροπή για τον καθορισμό του ποσού που θα βαρύνει το Ταμείο για τη λογιστική χρήση.

Ανά διετία θα οργανώνεται συνεδρίαση επανεξέτασης μεταξύ της Επιτροπής και κάθε κράτους μέλους με σκοπό την εξέταση των επιδόσεων κάθε προγράμματος.

Έξι φορές ετησίως, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στοιχεία για κάθε πρόγραμμα καταναμημένα ανά ειδικό στόχο. Τα εν λόγω στοιχεία αφορούν το κόστος των εργασιών και τις τιμές των κοινών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων.

Γενικά:

Η Επιτροπή διενεργεί ενδιάμεση αξιολόγηση και εκ των υστέρων αξιολόγηση των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του εν λόγω Ταμείου, σύμφωνα με τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων. Η ενδιάμεση αξιολόγηση θα πρέπει να βασίζεται ιδίως στην ενδιάμεση αξιολόγηση των προγραμμάτων που θα υποβληθούν στην Επιτροπή από τα κράτη μέλη έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Σύμφωνα με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του ειδικού μέσου της Ένωσης στον τομέα της ασφάλειας [COM(2018) 472 final]:

Τόσο από τις εκ των υστέρων αξιολογήσεις των ταμείων της περιόδου 2007-2013 της ΓΔ HOME όσο και από τις ενδιάμεσες αξιολογήσεις των υφιστάμενων ταμείων της ΓΔ HOME προκύπτει ότι ο συνδυασμός τρόπων υλοποίησης στους τομείς της μετανάστευσης και των εσωτερικών υποθέσεων έδωσε τη δυνατότητα για έναν αποτελεσματικό τρόπο επίτευξης των στόχων των ταμείων. Η ολιστική προσέγγιση του σχεδιασμού των μηχανισμών υλοποίησης διατηρείται και περιλαμβάνει την επιμερισμένη, την άμεση και την έμμεση διαχείριση.

Μέσω της επιμερισμένης διαχείρισης τα κράτη μέλη εκτελούν προγράμματα που συμβάλλουν στους στόχους πολιτικής της Ένωσης και είναι προσαρμοσμένα στα εθνικά τους δεδομένα. Μέσω της επιμερισμένης διαχείρισης διασφαλίζεται ότι διατίθεται χρηματοδοτική στήριξη σε όλα τα συμμετέχοντα κράτη. Επιπλέον, η επιμερισμένη διαχείριση καθιστά εφικτή την προβλεψιμότητα της χρηματοδότησης και δίνει στα κράτη μέλη που γνωρίζουν καλύτερα τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τη δυνατότητα για σχεδιασμό σε βάθος χρόνου. Καινοτομία αποτελεί το γεγονός ότι το Ταμείο μπορεί επίσης να παρέχει βοήθεια έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης, επιπλέον της άμεσης και της έμμεσης διαχείρισης.

Μέσω της άμεσης διαχείρισης, η Επιτροπή στηρίζει άλλες δράσεις που συμβάλλουν στην επιδίωξη των κοινών στόχων πολιτικής της Ένωσης. Οι δράσεις καθιστούν δυνατή την εξατομικευμένη στήριξη για επείγουσες και ειδικές ανάγκες σε επιμέρους κράτη μέλη (στο εξής: βοήθεια έκτακτης ανάγκης), στηρίζουν τα διακρατικά δίκτυα και δραστηριότητες, δοκιμάζουν καινοτόμες δραστηριότητες που θα μπορούσαν να αναπτυχθούν στο πλαίσιο εθνικών προγραμμάτων και καλύπτουν μελέτες που εξυπηρετούν το συμφέρον της Ένωσης ως συνόλου (στο εξής: δράσεις της Ένωσης).

Μέσω της έμμεσης διαχείρισης, το Ταμείο διατηρεί τη δυνατότητα ανάθεσης καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, μεταξύ άλλων, σε διεθνείς οργανισμούς και οργανισμούς του τομέα των εσωτερικών υποθέσεων για συγκεκριμένους σκοπούς.

Λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών στόχων και αναγκών, προτείνεται θεματικός μηχανισμός στο πλαίσιο του Ταμείου ως τρόπος εξισορρόπησης της προβλεψιμότητας της πολυετούς κατανομής χρηματοδότησης στα εθνικά προγράμματα και της ευελιξίας κατά την παροχή χρηματοδότησης σε περιοδική βάση σε δράσεις με υψηλό επίπεδο ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας. Ο θεματικός μηχανισμός θα χρησιμοποιηθεί για συγκεκριμένες δράσεις εντός και μεταξύ των κρατών μελών, δράσεις της Ένωσης, τη βοήθεια έκτακτης ανάγκης. Θα διασφαλίσει ότι τα κονδύλια μπορούν να κατανεμηθούν και να μεταφερθούν μεταξύ των διαφόρων τρόπων παραπάνω, με βάση διετή προγραμματισμό.

Οι τρόποι πληρωμής για την επιμερισμένη διαχείριση περιγράφονται στο σχέδιο πρότασης ΚΚΔ, που προβλέπει ετήσια προχρηματοδότηση και στη συνέχεια 4 το πολύ ενδιάμεσες πληρωμές ανά πρόγραμμα και έτος με βάση τις αιτήσεις πληρωμής που αποστέλλονται από τα κράτη μέλη κατά τη λογιστική χρήση. Σύμφωνα με το σχέδιο πρότασης ΚΚΔ, η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται εντός της τελευταίας λογιστικής χρήσης των προγραμμάτων.

Η στρατηγική ελέγχου θα βασίζεται στον νέο δημοσιονομικό κανονισμό και στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων. Ο νέος δημοσιονομικός κανονισμός και το σχέδιο πρότασης για τον ΚΚΔ αναμένεται να επεκτείνουν τη χρήση των απλουστευμένων μορφών επιχορηγήσεων, όπως των εφάπαξ ποσών, των ενιαίων συντελεστών και των μοναδιαίων δαπανών. Εισάγει επίσης νέες μορφές πληρωμών, με βάση τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται αντί για το κόστος. Οι δικαιούχοι θα μπορούν να λάβουν συγκεκριμένο ποσό εάν αποδείξουν την πραγματοποίηση ορισμένων δράσεων, όπως σεμιναρίων κατάρτισης ή της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας. Αυτό αναμένεται να απλουστεύσει την επιβάρυνση ελέγχου τόσο σε επίπεδο δικαιούχων όσο και σε επίπεδο κρατών μελών (π.χ. έλεγχος λογαριασμών και αποδείξεων δαπανών).

Για την επιμερισμένη διαχείριση, το σχέδιο πρότασης ΚΚΔ βασίζεται στη στρατηγική διαχείρισης και ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, αλλά εισάγει ορισμένα μέτρα με στόχο την απλούστευση της υλοποίησης και τη μείωση της επιβάρυνσης ελέγχου τόσο σε επίπεδο δικαιούχων όσο και σε επίπεδο κρατών μελών. Οι καινοτομίες περιλαμβάνουν:

- την κατάργηση της διαδικασίας χαρακτηρισμού (που αναμένεται να καταστήσει δυνατή την επιτάχυνση της υλοποίησης των προγραμμάτων),
- τις επαληθεύσεις διαχείρισης (διοικητικές και επιτόπιες) που πρέπει να διενεργούνται από τη διαχειριστική αρχή βάσει κινδύνου (σε σχέση με τους 100 % διοικητικούς ελέγχους που απαιτούνταν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020). Επιπλέον, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να εφαρμόζουν ρυθμίσεις αναλογικού ελέγχου σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες,
- τις προϋποθέσεις για την αποφυγή πολλαπλών ελέγχων της ίδιας διαδικασίας/δαπάνης.

Οι αρχές του προγράμματος θα υποβάλλουν στην Επιτροπή αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών με βάση τις δαπάνες που βαρύνουν τους δικαιούχους. Το σχέδιο πρότασης ΚΚΔ δίνει επίσης στις διαχειριστικές αρχές τη δυνατότητα διενέργειας επαληθεύσεων διαχείρισης βάσει κινδύνου και προβλέπει επίσης ειδικούς ελέγχους (π.χ. επιτόπιους ελέγχους από τη διαχειριστική αρχή και ελέγχους των πράξεων/δαπανών από την ελεγκτική αρχή) μετά τη δήλωση της συναφούς δαπάνης στην Επιτροπή στην αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής. Προκειμένου να μετριαστεί ο

κίνδυνος επιστροφής μη επιλέξιμων δαπανών, το σχέδιο ΚΚΔ προβλέπει όριο στις ενδιάμεσες πληρωμές της Επιτροπής στο 90 %, δεδομένου ότι προς το παρόν έχει διεξαχθεί μόνο ένα μέρος των εθνικών ελέγχων. Η Επιτροπή θα καταβάλει το υπόλοιπο ποσό μετά τη διαδικασία ετήσιας εκκαθάρισης λογαριασμών, αφού λάβει τη δέσμη εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας από τις αρχές του προγράμματος. Τυχόν παρατυπίες που εντοπίζονται από την Επιτροπή ή το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο μετά τη διαβίβαση της ετήσιας δέσμης εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας μπορεί να οδηγήσουν σε καθαρή δημοσιονομική διόρθωση.

Όσον αφορά το μέρος που εκτελείται μέσω **άμεσης διαχείρισης** στο πλαίσιο του θεματικού μέσου, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου θα βασίζεται στην πείρα που αποκτήθηκε κατά την περίοδο 2014-2020 τόσο από δράσεις της Ένωσης όσο και από τη βοήθεια έκτακτης ανάγκης. Θα θεσπιστεί απλουστευμένο σύστημα που θα επιτρέπει την ταχεία διεκπεραίωση των αιτήσεων χρηματοδότησης, με παράλληλη μείωση του κινδύνου σφαλμάτων: οι επιλέξιμοι αιτούντες θα περιορίζονται στα κράτη μέλη και στους διεθνείς οργανισμούς, η χρηματοδότηση θα βασίζεται σε απλουστευμένες επιλογές κόστους, τυποποιημένα υποδείγματα θα καταρτιστούν για τις αιτήσεις χρηματοδότησης, τις συμφωνίες επιχορήγησης/συνεισφοράς και την υποβολή εκθέσεων, ενώ μια μόνιμη επιτροπή αξιολόγησης θα εξετάζει τις αιτήσεις μόλις λαμβάνονται.

2.2.2. *Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους*

Η ΓΔ HOME δεν αντιμετωπίζει σημαντικούς κινδύνους σφαλμάτων στα προγράμματα δαπανών της. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από τη συστηματική απουσία σημαντικών διαπιστώσεων στις ετήσιες εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, οι γενικοί κίνδυνοι σε σχέση με την υλοποίηση των υφιστάμενων προγραμμάτων αφορούν την υστέρηση της εκτέλεσης του Ταμείου από τα κράτη μέλη και τα πιθανά σφάλματα που προκύπτουν λόγω της πολυπλοκότητας των κανόνων και τις αδυναμίες των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου. Το σχέδιο ΚΚΔ απλουστεύει το ρυθμιστικό πλαίσιο μέσω της εναρμόνισης των κανόνων και των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου στα διάφορα Ταμεία που εκτελούνται υπό επιμερισμένη διαχείριση. Απλουστεύει επίσης τις απαιτήσεις ελέγχου (π.χ. επαληθεύσεις διαχείρισης βάσει κινδύνου, δυνατότητα ρυθμίσεων αναλογικού ελέγχου με βάση εθνικές διαδικασίες, περιορισμοί ελεγκτικών εργασιών όσον αφορά τον χρόνο και/ή ειδικές πράξεις).

2.2.3. *Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)*

Ο λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης δηλώνεται από την Επιτροπή. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2019 της ΓΔ HOME αναφέρεται ότι ο λόγος αυτός είναι 0,72 % όσον αφορά την επιμερισμένη διαχείριση, 1,31 % όσον αφορά τις επιχορηγήσεις άμεσης διαχείρισης και 6,05 % όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις άμεσης διαχείρισης. Όσον αφορά την επιμερισμένη διαχείριση, αυτό το ποσοστό μειώνεται συνήθως με την πάροδο του χρόνου, καθώς βελτιώνεται η αποδοτικότητα

της υλοποίησης των προγραμμάτων και αυξάνονται οι πληρωμές προς τα κράτη μέλη.

Η εισαγωγή της προσέγγισης βάσει κινδύνου όσον αφορά τη διαχείριση και τους ελέγχους στο σχέδιο ΚΚΔ, σε συνδυασμό με την ενίσχυση της προσπάθειας εφαρμογής απλουστευμένων επιλογών κόστους, αναμένεται να μειώσουν περαιτέρω το κόστος των ελέγχων για τα κράτη μέλη.

Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2019 αναφέρθηκε σωρευτικό υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,57 % για τα εθνικά προγράμματα TAME/TEA και σωρευτικό υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 4,11 % για τις επιχορηγήσεις άμεσης διαχείρισης που δεν αφορούν ερευνητικά έργα.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Η ΓΔ HOME θα συνεχίσει να εφαρμόζει τη στρατηγική της για την καταπολέμηση της απάτης σύμφωνα με τη στρατηγική της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης (CAFS), προκειμένου να διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι εσωτερικοί της έλεγχοι που άπτονται της καταπολέμησης της απάτης συνάδουν πλήρως με την CAFS και ότι η προσέγγισή της για τη διαχείριση του κινδύνου απάτης είναι προσανατολισμένη προς τον εντοπισμό των τομέων στους οποίους υπάρχει κίνδυνος απάτης και προς την παροχή κατάλληλων απαντήσεων.

Όσον αφορά την επιμερισμένη διαχείριση, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό που υποβάλουν στην Επιτροπή. Σε αυτό το πλαίσιο, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση παρατυπιών. Όπως και στον τρέχοντα κύκλο προγραμματισμού 2014-2020, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εφαρμόζουν διαδικασίες για τον εντοπισμό παρατυπιών και την καταπολέμηση της απάτης, σε συνδυασμό με τον ειδικό κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό της Επιτροπής για την αναφορά παρατυπιών. Τα μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης θα παραμείνουν διατομεακή αρχή και υποχρέωση για τα κράτη μέλη.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

(1) Νέες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Τομέας 5: Ανθεκτικότητα, ασφάλεια και άμυνα	ΔΠ/ΜΔΠ ⁴²	χωρών ΕΖΕΣ ⁴³	υποψηφίων για ένταξη χωρών ⁴⁴	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
5	12.02.01 — Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
5	12 01 01 — Δαπάνες στήριξης για το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ

Παρατήρηση:

Επισημαίνεται ότι οι επιχειρησιακές πιστώσεις που ζητούνται στο πλαίσιο της πρότασης καλύπτονται από πιστώσεις που προβλέπονται ήδη στο δημοσιονομικό δελτίο στο οποίο βασίζεται ο κανονισμός ΤΕΑ.

Στο πλαίσιο της παρούσας νομοθετικής πρότασης ζητούνται πρόσθετοι ανθρώπινοι πόροι.

⁴² ΔΠ = διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

⁴³ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

⁴⁴ Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη των Δυτικών Βαλκανίων.

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων

☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	5	Ανθεκτικότητα, ασφάλεια και άμυνα
--	---	-----------------------------------

ΓΔ: HOME			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Μετά το 2027	ΣΥΝΟΛΟ
• Επιχειρησιακές πιστώσεις											
Γραμμή προϋπολογισμού 12 02 01 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	0,124	4,348	5,570	6,720	7,020	7,020	7,020		37,822
	Πληρωμές	(2α)	0,540	4,323	5,357	5,403	5,403	5,403	5,403	5,989	37,822
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων ⁴⁵											
Γραμμή του προϋπολογισμού		(3)									
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ HOME	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1 β +3	0,124	4,348	5,570	6,720	7,020	7,020	7,020		37,822
	Πληρωμές	=2α+2 β +3	0,540	4,323	5,357	5,403	5,403	5,403	5,403	5,989	37,822

⁴⁵

Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)									
	Πληρωμές	(5)									
• ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων		(6)									
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	= 4 + 6	0,124	4,348	5,570	6,720	7,020	7,020	7,020		37,822
	Πληρωμές	= 5 + 6	0,540	4,323	5,357	5,403	5,403	5,403	5,403	5,989	37,822

Αν η πρόταση/πρωτοβουλία επηρεάζει περισσότερους του ενός επιχειρησιακούς τομείς, επαναλάβετε το ανωτέρω τμήμα:

• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)									
	Πληρωμές	(5)									
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)		(6)									
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 6 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ποσό αναφοράς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	= 4 + 6	0,124	4,348	5,570	6,720	7,020	7,020	7,020		37,822
	Πληρωμές	= 5 + 6	0,540	4,323	5,357	5,403	5,403	5,403	5,403	5,989	37,822

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
---	----------	-----------------------

Αυτό το τμήμα πρέπει να συμπληρωθεί με «στοιχεία διοικητικού χαρακτήρα του προϋπολογισμού» τα οποία θα εισαχθούν, καταρχάς, στο [παράρτημα του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου](#) (παράρτημα V του εσωτερικού κανονισμού), που τηλεφορτώνεται στο DECIDE για διυπηρεσιακή διαβούλευση.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΔ: HOME									
• Ανθρώπινοι πόροι		0,152	0,228	0,499	0,813	0,932	0,932	0,932	4,488
• Άλλες διοικητικές δαπάνες		0,033	0,085	0,109	0,109	0,109	0,109	0,109	0,663
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ HOME	Πιστώσεις	0,185	0,313	0,608	0,922	1,041	1,041	1,041	5,151

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,185	0,313	0,608	0,922	1,041	1,041	1,041	5,151
--	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Μετά το 2027	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,309	4,661	6,178	7,642	8,061	8,061	8,061	—	42,973
	Πληρωμές	0,725	4,636	5,965	6,325	6,444	6,444	6,444	5,989	42,973

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις

ανάληψης υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα			Έτος 2021		Έτος 2022		Έτος 2023		Έτος 2024		Έτος 2025		Έτος 2026		Έτος 2027		ΣΥΝΟΛΟ	
	Είδος	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος
↓																		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1: Παροχή υποστήριξης στις αρμόδιες αρχές και τις κρίσιμες οντότητες από την Επιτροπή																		
Αποτέλεσμα	Ανάπτυξη και διατήρηση των γνώσεων και των ικανοτήτων υποστήριξης					2,000		2,000			2,000		2,000		2,000			12,000
Αποτέλεσμα	Υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές μέσω της προώθησης της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και πληροφοριών και μέσω της διενέργειας εκτιμήσεων κινδύνων (τα οικονομικά έξοδα καλύπτονται από τις μελέτες κατωτέρω) καθώς και μέσω της διεξαγωγής αξιολογήσεων καθηκόντων (τα οικονομικά έξοδα καλύπτονται από τις μελέτες κατωτέρω)																	
Αποτέλεσμα	Υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές και τις κρίσιμες οντότητες (δηλ. τους διαχειριστές) μέσω της ανάπτυξης υλικού καθοδήγησης και μεθοδολογιών, της υποστήριξης της διοργάνωσης ασκήσεων προσομοίωσης σεναρίων περιστατικών σε πραγματικό χρόνο και της παροχής κατάρτισης				0,500		0,850		1,200		1,500		1,500		1,500			7,050
Αποτέλεσμα	Εργα σε διάφορους θεματικούς τομείς σχετικά με τις δραστηριότητες στήριξης που αναφέρονται ανωτέρω (μεθοδολογίες εκτίμησης κινδύνων, προσομοιώσεις σεναρίων περιστατικών σε πραγματικό χρόνο, σεμινάρια κατάρτισης κ.λπ.)	0,400			3	1,200	5	2,000	7	2,800		2,800	7	2,800	7		36	14,400
Αποτέλεσμα	Μελέτες (εκτιμήσεις κινδύνων) και διαβουλεύσεις (σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας)	0,100			4	0,400	4	0,400	4	0,400	4	0,400	4	0,400	4	0,400	24	2,400
Αποτέλεσμα	Λοιπές συνεδριάσεις, διάσκεψη	0,031		0,124	8	0,248	8	0,248	8	0,248	8	0,248	8	0,248	8	0,248	52	1,612
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1				0,124		4,348		5,498		6,648		6,948		6,948		6,948		37,462

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2: Συμβουλευτικές ομάδες για θέματα ανθεκτικότητας

Αποτέλεσμα	Οργάνωση συμβουλευτικών ομάδων για θέματα ανθεκτικότητας (μέλη: εκπρόσωποι των κρατών μελών). Η Επιτροπή θα διοργανώσει πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων συμμετοχής (για συμμετέχοντες από τα κράτη μέλη)																	
Αποτέλεσμα	Η Επιτροπή θα διοργανώσει το πρόγραμμα και τις συμβουλευτικές αποστολές Η Επιτροπή θα συμβάλει ουσιαστικά στις συμβουλευτικές αποστολές (καθοδήγηση και εποπτεία των κρίσιμων οντοτήτων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος — από κοινού με τα κράτη μέλη) Συντονισμός των συμβουλευτικών ομάδων για θέματα ανθεκτικότητας σε καθημερινή βάση						0,072		0,072		0,072			0,072		0,072		0,360
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2							0,072		0,072		0,072			0,072		0,072		0,360
ΣΥΝΟΛΟ για τους στόχους 1 και 2			0,124		4,348		5,570		6,720		7,020			7,020		7,020		37,822

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα

☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
TOMEAS 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	0,152	0,228	0,499	0,813	0,932	0,932	0,932	4,488
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,033	0,085	0,109	0,109	0,109	0,109	0,109	0,663
Μερικό σύνολο του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0,185	0,313	0,608	0,922	1,041	1,041	1,041	5,188

Εκτός του TOMEA 7⁴⁶ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι								
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα								
Μερικό σύνολο εκτός του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								

ΣΥΝΟΛΟ	0,185	0,313	0,608	0,922	1,041	1,041	1,041	5,188
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανομηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και οι οποίες θα συμπληρωθούν, κατά περίπτωση, με πρόσθετα κονδύλια που ενδέχεται να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

⁴⁶

Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

3.2.3.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

	Έτος 2021	Έτος 2022	Έτος 2023	Έτος 2024	2025	2026	2027
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)							
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	1	2	4	5	5	5	5
XX 01 01 02 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)							
XX 01 05 01/11/21 (έμμεση έρευνα)							
10 01 05 01/11 (άμεση έρευνα)							
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΙΠΑ)⁴⁷							
20 02 01 03 (AC, END, INT από το συνολικό κονδύλιο)			1	2	2	2	2
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)							
XX 01 04 yy ⁴⁸	— στην έδρα						
	— στις αντιπροσωπείες της ΕΕ						
XX 01 05 02/12/22 (AC, END, INT — έμμεση έρευνα)							
10 01 05 02/12 (AC, END, INT — άμεση έρευνα)							
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)							
ΣΥΝΟΛΟ	1	2	5	7	7	7	7

XX είναι ο σχετικός τομέας πολιτικής ή ο σχετικός τίτλος του προϋπολογισμού.

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακαταταχιστεί στο εσωτερικό της ΓΔ και το οποίο θα συμπληρωθεί, εάν χρειαστεί, από πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Η πρόταση προβλέπει 4 θέσεις AD και 1 θέση AST για την εφαρμογή της οδηγίας από την πλευρά της Επιτροπής, από τις οποίες 1 AD αποτελεί ήδη εσωτερικό προσωπικό, ενώ οι υπόλοιπες θέσεις σε ΙΠΑ αποτελούν πρόσθετους ανθρώπινους πόρους που θα προσληφθούν. Το πρόγραμμα προσλήψεων προβλέπει τα εξής: 2022: +1 AD: υπεύθυνος πολιτικής, αρμόδιος για την ανάπτυξη της γνωστικής ικανότητας και των δραστηριοτήτων υποστήριξης 2023: +1 AD (υπεύθυνος πολιτικής, αρμόδιος για τις συμβουλευτικές ομάδες), 1 AST (βοηθός για τις συμβουλευτικές ομάδες σε θέματα ανθεκτικότητας) 2024: +1 AD (υπεύθυνος πολιτικής, με έργο να συμβάλλει σε δραστηριότητες υποστήριξης αρχών και διαχειριστών)
Εξωτερικό προσωπικό	Η πρόταση προβλέπει 2 ΑΕΕ ειδικά για την εφαρμογή της οδηγίας από την πλευρά της Επιτροπής.

⁴⁷ AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

⁴⁸ Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

	Το πρόγραμμα προσλήψεων προβλέπει τα εξής: 2023: +1 END (εμπειρογνώμονας σε θέματα ανθεκτικότητας υποδομών ζωτικής σημασίας / για να συμβάλλει σε δραστηριότητες υποστήριξης αρχών και διαχειριστών) 2024: + 1 END (εμπειρογνώμονας σε θέματα ανθεκτικότητας υποδομών ζωτικής σημασίας / για να συμβάλλει σε δραστηριότητες υποστήριξης αρχών και διαχειριστών)
--	--

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☒ μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου με ανακατανομή εντός του οικείου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).

Επιχειρησιακές δαπάνες που καλύπτονται από το TEA στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2021-2027

- ☐ συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση του αδιάθετου περιθωρίου στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα του ΠΔΠ και/ή τη χρήση ειδικών μηχανισμών, όπως ορίζεται στον κανονισμό για το ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, τα αντίστοιχα ποσά και οι μηχανισμοί που προτείνεται να χρησιμοποιηθούν.

- ☐ συνεπάγεται την αναθεώρηση του ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά.

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☒ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται παρακάτω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N ⁴⁹	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

⁴⁹

Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:

- ☐ στους ιδίους πόρους
- ☐ στα λοιπά έσοδα

Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών ☐

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ⁵⁰					Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)	
		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3			
Άρθρο								

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

[...]

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

[...]

⁵⁰

Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.